

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 22P/132/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1516218190
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2018:1516218190.11

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava V v konaní pred sudkyňou Mgr. Annou Križákovou, v právnej starostlivosti súdu o maloleté dieťa: X. Y., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova č. 7/A, Bratislava, dočasne zverená do starostlivosti starej matky: M. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom F. č. 1, W., právne zastúpená: Niku & partners, s.r.o. IČO: 36 866 008, so sídlom Prokopa Veľkého č. 51, Bratislava, dieťa rodičov: matka - N. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom F. č. 1, W., t. č. bytom O. O. č. XX, O. O., zastúpená advokátkou: JUDr. Eva Skačániová, so sídlom Korzo Béla Bartóka č. 3, Dunajská Streda, a otec - F. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom Q. č. XXX/XX, Q., t. č. bytom XX H. M., I. M., K. P., W. W UK, X. kráľovstvo Q. W. a X. O., o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti a z úradnej povinnosti o uloženie výchovného opatrenia takto

rozhodol:

- I. Súd návrh starej matky z a m i e t a.
- II. Súd nad výchovou mal. X. Y., nar. XX.XX.XXXX u r č u j e d o h ľ a d .
- III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Na návrh starej matky mal. X. doručení tunajšiemu súdu dňa 15.02.2016 sa pod sp. zn. 22P 132/2016 začalo konanie o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky M. Q.. A. bol odôvodnený, že matka sa riadne nestará o maloletú, ktorá od 3 rokov veku žije v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou a jej manželom a cez školský rok aj u jej sestry U. Q., ktorá je pedagogička a pomáha maloletej s prípravou do školy. V domácnosti s nimi býva iba vtedy, keď nemá iné ubytovanie, resp. ak jej chýbajú finančné prostriedky. O maloletú sa zaujíma sporadicky, neučí sa s ňou, nevodí ju do školy, nenavštevuje s ňou lekára a aj dni, keď nie je v práci s dcérou trávi sporadicky. Výživu maloletej, zdravotnú starostlivosť a kontakt so základnou školou zabezpečovala stará matka, avšak ako taká mala obmedzený prístup k informáciám o zdraví maloletej a tiež o jej prospechu. Matka maloletej vedie neusporiadaný život. Nemá stáleho partnera, často mení zamestnania. V mladosti a v detstve sa u nej prejavovala ľahká mozgová dysfunkcia a bola pod dohľadom psychiatra, pričom v čase podania návrhu návštevu psychiatra odmietala. Z úradného záznamu zo dňa 15.02.2016 vyplýva, že stará matka referátu X. oznámila, že matka dňa 12.02.2016 vybrala zo základnej školy s tým, že odchádza a sťahuje sa do T. X.. Matka sa pritom o maloletú v poslednom období často nestarala, odchádzala z domu aj na niekoľko dní bez maloletej a ponechávala ju v starostlivosti starej matky. Dňa 16.02.2016 stará matka doručila tunajšiemu súdu návrh na nariadenie predbežného opatrenia na dočasné zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti na tom skutkovom základe, že matka dňa 12.02.2016 prišla počas vyučovania do školy, bola hrubá až agresívna k riaditeľke aj ku školníčkovi a po tretej vyučovacej hodine si bezdôvodne odvieďa maloletú. Nasledujúci pondelok a utorok maloletú do školy neprivedla s tým, že v pondelok telefonicky v škole oznámila, že je s dieťaťom u lekárky. Starej matke sa podarilo zistiť, že matka maloletú odvieďa k svojmu priateľovi do O. O.. Navštívila matku maloletej s cieľom, aby ju presvedčila, aby dieťa pustila domov, aby mohla byť v dôverne známom prostredí a navštevovať tam školu a krúžky, avšak

neúspešne. Podľa vyjadrenia starej matky matka žila v nevhodných podmienkach, nemala so sebou žiadne oblečenie ani školské potreby, pričom mala obavy, že u maloletej dôjde k psychickej traume v dôsledku zdržovania sa v cudzom prostredí u muža, ktorého vôbec nepozná, vytrhnutá z prostredia, v ktorom žila, bez kamarátov a spolužiakov. K návrhu pripojila vyjadrenie Základnej školy T. X v W. k starostlivosti o maloletú a úradný záznam úradu práce.

2. Vzhľadom na odst'ahovanie sa matky s maloletou do okresu T. X. na adresu O. O. XX k Y. S. tunajší súd dňa XX.XX.XXXX postúpil spis Okresnému súdu Dunajská Streda, ktorý uznesením č.k. 9P 10/2016-45 zo dňa 04.03.2016 návrhu starej matky vyhovel, maloletú dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky M. Q., ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok až do právoplatného skončenia konania o návrhu matky na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti počnúc dňom 04.03.2016 s tým, že matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej v sume 27,13 eur mesačne a otcovi vo výške 90 eur mesačne od odovzdania maloletého dieťaťa do dočasnej starostlivosti navrhovateľke. Odvolací súd Krajský súd v Trnave na odvolanie matky uznesením č.k. 11CoP/30/2016-64 zo dňa 22.04.2016 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa v časti dočasného zverenia maloletej a v časti výživného, avšak súčasne upravil styk matky s maloletou na každú sobotu v čase od 09.00 hod do 18.00 hod..

3. Uznesením č.k. 9P 9/2016-90 zo dňa 06.05.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť až dňa 15.12.2016 v súvislosti s doručením otcovi do Q. W., preniesol Okresný súd Dunajská Streda svoju príslušnosť na konanie na tunajší súd. Spis bol tunajšiemu súdu doručený dňa 30.12.2016.

4. Marka s návrhom starej matky nesúhlasila a ako nedôvodný ho žiadala zamietnuť. Skutkový stav opísaný navrhovateľkou nepovažovala za pravdivý a úplný. Uviedla, že k rodičom prišla s maloletou až keď mala 6 rokov, avšak navštevovala ešte materskú školu. V čase rozvodu s otcom maloletej žila s maloletou asi rok u priateľa vo Q.. V čase, kedy sa vrátila k rodičom bola odkázaná na ich pomoc, nakoľko pracovala ako predavačka s pracovnou dobou od 05.00 hod do 22.00 hod, a teda skutočne z dôvodu jej pracovnej zaneprázdnenosti vybrali pre dieťa základnú školu a určili jej záujmové krúžky, navštevovali rodičovské združenia jej rodičia spoločne so sestrou matky U. Q., ktorá je profesorkou na E. akadémii v W. a je osamelá a fakticky prebrala iniciatívne starostlivosť o maloletú, ktorá fakticky začala bývať s ňou. Od 01.03.2016 začala pracovať na ústredí X. poisťovne v W.. P. sa zoznámila s jej druhom Y. S., nast'ahovala sa do jeho rodinného domu v O. O. v okrese T. X. a označila za pochopiteľné, že si dcéru vzala k sebe. Vtedy už mala rozpory s rodičmi, ktorí mali výhrady k jej druhovi a bránili jej, aby za ním s maloletou odišla. Tvrdila, že pokiaľ bývala u rodičov prispievala im mesačne sumou 100 až 200 eur, ale väčšinou dávala peniaze pani Q.. Od nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bola maloletá dočasne zverená starej matke až do podania jej vyjadrenia (10.04.2017) sa s maloletou stretla štyrikrát v priebehu r. 2016, z toho dvakrát za prítomnosti navrhovateľky, ktorá jej bránila v styku a vždy si našla dôvody, prečo jej dcéru k styku podľa rozhodnutia súdu nevydá (mali byť iný program, išli na dovolenku, maloletá išla navštíviť otca alebo jeho matku do Q., alebo tvrdila, že maloletá nemá záujem o stretnutie). Navrhovateľka jej nebrala telefón a vytykali jej, že sa nechce vrátiť k bývalému manželovi. Maloletá bola podľa matky ovplyvňovaná, nahovárali jej, že nemá ísť k cigáňom do O. O., maloletá jej vo februári pri sporadickom telefonickom rozhovore vyčítala, že ju nemá rada, keď žije s S., má sa vrátiť k jej otcovi. Počas jej dlhodobej práceneschopnosti jej odmietali dieťa vydať na styk do miesta jej súčasného bydliska. Tvrdila, že má vytvorené podmienky k tomu, aby sa mohla o dcéru riadne starať a vychovávať v O. O., ktoré prostredie ešte plánovali spoločne s druhom prispôbiť potrebám maloletej. Jej partner je živnostník, je rozvedený, má 4 vyživovacie povinnosti. Sama stále spláca staršie úvery. Mala za to, že z jej strany nedošlo k zavinenému zanedbávaniu starostlivosti o maloletú, pričom jediné hľadisko, ktoré viedlo k nariadeniu náhradnej starostlivosti bolo zachovať status quo, ktoré dieťaťu vyhovovalo, čo však nepovažovala za jediné hľadisko pre posúdenie vhodnosti náhradnej starostlivosti vzhľadom na závažnosť tohto zásahu do výkonu rodičovských práv a povinností. Nevidela žiadne závažné dôvody prečo došlo k tomuto zásahu. Sama sa cíti schopná sa o maloletú starať a vychovávať ju, na čo má vytvorené všetky podmienky. Maloletá má matku, ktorá je schopná sa o dieťa riadne starať. Len vytvorenie prípadných lepších sociálnych podmienok a to, že si dieťa zvyklo na nejaké prostredie nemôže byť dôvodom na to, aby bolo ochudobnené o základný biologický vzťah s matkou, ktorá musí byť prioritne neustále prítomná pri starostlivosti a výchove svojho dieťaťa, o čo má sama záujem. Mala za to, že nemôže byť na prospech maloletej, že predbežní náhradní rodičia vychovávajú dieťa v prostredí nepriateľstva voči biologickej matke. Už v odopieraní styku podľa rozhodnutia o predbežnej úprave považovala za dôkaz, že sú predbežní náhradní rodičia voči nej ako matke maloletej nepriateľsky zaujatí

a prostredníctvom dcéry realizujú svoje vlastné záujmy, čo môže mať negatívny dopad na psychiku maloletej, ktorá je navyše v pubertálnom veku, kedy je matka nenahraditeľná. Uviedla, že nemôže byť v záujme maloletej, aby ju vychovávala a starala sa o ňu vzdialenejšia rodinná príbuzná (sestra starej matky) a ani starí rodičia. Mala za to, že argumentácia zo strany navrhovateľky nemôže obstáť s poukazom na ust. §44 Zákona o rodine, Ústavu Slovenskej republiky a Dohovor o právach dieťaťa, z ktorých jednoznačne vyplýva, že k odlúčeniu dieťaťa od rodičov proti ich vôli môže dôjsť iba výnimočne, ak v prípade, ak sa tak stane je dôležité snažiť sa o obnovenie vzťahu rodiča s dieťaťom a nie naopak klásť prekážky, aby k tomu došlo. Maloletá nikdy neprejavila negatívny postoj k matke, naopak bol vždy zrejмый jej pozitívny vzťah k nej a je jednoznačné, že dieťa matku potrebuje. Zdôraznila potrebu brať zreteľ na najlepší záujem dieťaťa, ktorým je to, aby mohlo byť so svojimi rodičmi, keď vzhľadom na okolnosti prípadu a pobyt otca v zahraničí prichádza do úvahy matka.

5. Otec maloletej sa priamo k návrhu starej matky nevyjadril. Z jeho podania zo dňa 02.05.2016 označeného ako Vyjadrenie k odvolaniu matky (proti predbežnej úprave nariadenej Okresným súdom Dunajská Streda) však vyplýva, že sa stotožnil s tým, aby bola jeho dcéra zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky vzhľadom na jeho zásadné výhrady voči osobe matky, jej prístupu k jeho osobe a k umožňovaniu jeho kontaktu s maloletou. Bol spokojný, že odkedy bola maloletá predbežným opatrením starej matke, obnovil sa jeho kontakt s maloletou, môžu si volať, skypevať, čo ho veľmi teší. Dcéra na neho pôsobí tak, že je so starou matkou a pratetou rada, je tam spokojná a do školy chodí s radosťou. Tiež sa obnovil kontakt jeho matky s maloletou. Vyjadril sa, že keď bude opäť žiť na Slovensku, bude môcť konečne zabezpečovať aj osobnú starostlivosť o maloletú. V čase podania tohto vyjadrenia ale nevedel nič bližšie o matke, o jej spôsobe života, o prostredí v ktorom býva, nepoznal muža s ktorým žije, avšak označil ju za osobu s poruchou osobnosti, minimálne nevyspytateľnú, neschopnú sa samostatne bez pomoci postarať o dcéru. Nakoľko jeho neskoršie vyjadrenia v priebehu konania smerovali v zásade k výhradám voči jeho možnosti kontaktu s maloletou, súd na pojednávaní dňa 27.04.2018 začal z úradnej povinnosti konanie o zmenu úpravy styku otca s maloletou, nakoľko doterajší kontakt na základe rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 7P/92/2011-148 zo dňa 26.04.2012 je vzhľadom na pobyt otca v zahraničí nevykonateľný.

6. Súd vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie výsluchom účastníkov konania, svedkov, opakovanými pohovormi s maloletou a to tak prostredníctvom kolízneho opatrovníka, resp. psychológa ÚPSVaR v Dunajskej Strede, opakovaným šetrením pomerov v aktuálnom mieste bydliska matky, lekáorskými správami, správami zo základných škôl, oboznámením sa s obsahom pripojených relevantných spisov zo súvisiacich konaní týkajúcich sa maloletej, ako aj ďalším na vec sa vzťahujúcim relevantným spisovým materiálom, pričom zistil nasledovný skutkový stav veci:

7. P. X. Y., nar. XX.XX.XXXX bola rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní sp. zn. 7P/92/2011 zo dňa 26.04.2012, ktorým bolo rozvedené manželstvo jej rodičov, zverená do osobnej starostlivosti matky s jej výlučným zastupovaním a správou majetku, pričom otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 90 eur mesačne. Styk otca s maloletou bol na základe schválenej dohody rodičov upravený každý párný týždeň v sobotu od 10.00 hod do 18.00 hod s tým, že v stanovený čas matka zoberie dcéru k starej matke zo strany otca, odkiaľ si ju v určený čas zoberie domov.

8. Po začatí predmetného konania o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Okresný súd Dunajská streda uznesením č.k. 9P 10/2016-45 zo dňa 04.03.2016 dočasne zmenil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 7P 92/2011-148 zo dňa 26.04.2012 v časti o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky tak, že maloletú dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky M. Q., ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok až do právoplatného skončenia konania o návrhu matky na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti počnúc dňom 04.03.2016 s tým, že matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej v sume 27,13 eur mesačne a otcovi vo výške 90 eur mesačne od odovzdania maloletého dieťaťa do dočasnej starostlivosti navrhovateľke.. Odvolací súd Krajský súd v Trnave na odvolanie matky uznesením č.k. 11CoP/30/2016-64 zo dňa 22.04.2016 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa v časti dočasného zverenia maloletej a v časti výživného, avšak súčasne upravil styk matky s maloletou na každú sobotu v čase od 09.00 hod do 18.00 hod, pričom stará matka je povinná maloletú na styk s matkou pripraviť a v určenom čase ju matke v mieste svojho bydliska odovzdať a matka je povinná starej matke maloletú v určenom čase v mieste bydliska starej matky odovzdať a v prípade, že sa styk

nebude môcť z vážnych dôvodov uskutočniť, je osoba, na strane ktorej táto prekážka vznikla, povinná informovať o tom podľa možností najneskôr 24 hodín pred termínom styku.

9. Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda zo dňa 15.04.2016, doručenej Okresnému súdu Dunajská Streda dňa 18.04.2016 (ktorú vychádzajúc z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu nemal Krajský súd v Trnave v čase rozhodovania o predbežnej úprave o zverení maloletej starej matke k dispozícii) súd zistil, že v uvedenom čase žila matka so svojim partnerom Y. S. v staršom rodinnom dome v O. O., ktorý je v osobnom vlastníctve rodičov partnera matky. Spolu obývajú zadnú časť domu, ktorá pozostávala z kuchyne, veľkej izby predelenej na dve časti, z ktorých predná časť slúžila ako obývačka a nachádzal sa v nej gauč a zadná ako spálňa, kde bola veľká manželská posteľ, na ktorej podľa vyjadrenia matky spávala matka s dcérou. V izbe boli skrine a ostatný nábytok. Partner správal v prednej časti u svojich rodičov. K tejto časti domu patrila aj kúpeľňa a WC so štandardným vybavením. Kúrenie bolo zabezpečované tuhým palivom prostredníctvom radiátorov a kotla. V dome je teplá voda, elektrina a vlastná žumpa. Rodina dala v danom čase vybudovať prípojku na obecnú kanalizáciu. K domu patrila dvor. Matka od 01.03.2016 pracuje v R. X. poisťovne na pracovnej pozícii spisový manipulátor oddelenia kontroly, náležitostí a miezd s pracovným pomerom na dobu neurčitú s mesačným príjmom cca XXX eur. Jej partner je živnostník v oblasti stavebníctva s priemerným mesačným príjmom cca X.XXX eur. Matka sa k situácii vyjadrila tak, že šlo o manipulácie a výmysly jej rodičov, ktorí majú finančné problémy, pretože otec je dôchodca a nadmerne požíva alkohol. Uviedla, že s rodičmi žila v spoločnej domácnosti, ktorí jej po rozvode pomáhali so starostlivosťou o maloletú pričom pracovala v S. s pracovnou dobou od 05.30 do 21.00 hod. Do domácnosti prispievala mesačne sumou XXX eur. Keď však odmietla prispievať svojmu otcovi na alkohol, vyhodil ju z domu. Odstahovala sa do O. O.. P. X. trávila čas väčšinou u sestry starej matky U. Q., ktorá je krstnou mamou matky a je stredoškolskou učiteľkou, ktorá maloletú podľa tvrdenia matky maloletú fyzicky týra opakovanými údermi knihami a varechou po hlave, najmä ak sa nevie naučiť učivo do školy, v ktorej súvislosti matka podala aj trestné oznámenie. Matka svoj vzťah s dcérou hodnotila ako dobrý, bez väčších výchovných problémov, pričom kladne hodnotila aj vzťah dcéry s pánom S.. Otec maloletej pracuje asi 5 rokov v Y., pričom sa o maloletú podľa matky veľmi nezaujímal. Matka uviedla, že stará matka maloletej zamedzuje akýkoľvek kontakt s ňou. V rámci šetrenia bol vykonaný aj pohovor s triednou učiteľkou maloletej na ZŠ U. v T. strede, ktorú maloletá navštevovala od XX.XX.XXXX do 10.03.2016. F. P.. U. F. maloletá v uvedených dňoch riadne navštevovala školu a plnila si všetky školské povinnosti. Do školy navštívila bez mnohých učebných pomôcok a učebníc, ktoré jej predchádzajúca škola na T. ulici v W. odmietla vydať. Matka maloletej zabezpečila všetky chýbajúce pomôcky v priebehu dvoch dní. Maloletú do školy vodil ráno partner matky pán S. a popoludní ju odvádzal partner alebo matka, ktorá mala v práci stanovenú pracovnú dobu od 06.00 hod do 14.00 hod, pokiaľ nepotrebovala pracovať nadčas. Triedna učiteľka odmietla akékoľvek zanedbanie starostlivosti o maloletú, ako aj negatívny vzťah dieťaťa k matke a jej partnerovi. Triedna učiteľka a osobný asistent školy potvrdili, že maloletá každý deň s radosťou odchádzala s oboma zo školy. Komunikácia školy s matkou bola počas celého obdobia dobrá a bez problémov. Adaptáciu maloletej v škole triedna učiteľka charakterizovala ako bez konfliktnú. Jediný problém bol s jej samostatnosťou a rozsahom vedomostí, keďže neovládala cca polovicu daného učiva v príslušnom ročníku, stále potrebovala pri vypracovávaní úloh prítomnosť učiteľky, čo však triedna učiteľka hodnotila ako nedostatok školy. Inak bola podľa nej maloletá prítulná a vedela rozdávať lásku. Akt odovzdávania dieťaťa starej matke po vydaní predbežného opatrenia súdom triedna učiteľka popísala tak, že maloletá sa pri stretnutí so starou matkou a tetou zľakla a nebola rada svojmu odchodu s menovanými osobami. Podľa ÚPSVaR mala matka vytvorené podmienky pre riadne zabezpečenie výchovy a starostlivosti o maloletú. Matka bola počas šetrenia psychicky, mentálne, fyzicky a zdravotne v poriadku, neboli u nej zistené žiadne symptómy poukazujúce na užívanie grog alebo iných omamných látok. Matka má s maloletou vytvorený pozitívny vzťah a ÚPSVaR odporučil, aby bola maloletá opätovne zverená do starostlivosti matky.

10. Z vyjadrení účastníkov konania a ich právnych zástupcov na prvých pojednávaníach vo veci o.i. vyplynulo, že stará matka nerešpektuje predbežné opatrenie súdu, keď matke neumožňuje na jeho základe v určených časoch styk s maloletou s odôvodnením, že maloletá X. odmieta chodiť matke, nakoľko tvrdí že to tam smrdí, že tam nechce ísť. Nemá rada priateľa matky, tvrdí, že matka stará viac o neho, že mu hovorí miláčik, pričom prvým miláčik v jej živote by mala byť ona. Naposledy sa s matkou videli na Vianoce a predtým v lete, matka síce zavolá, že si chce po dcéru prísť, ale chce si ju vziať do T. X., čo stará matka nechce vzhľadom na postoj dieťaťa. Telefonáty matky s dcérou nedopadajú dobre, keď matka dcéru vyčíta, že je k nej arogantná a odmeraná. Matka uviedla, že sa s maloletou stretla trikrát

počas minulého leta, z toho iba raz osamote a raz 27.12., kedy si ju vzala do T. X., čo je aj nevyhnutné vzhľadom na jej dlhodobú pracovnú neschopnosť od septembra 2016. Podľa právnej zástupkyne starej matky stará matka medzičasom nadviazala komunikáciu s otcom maloletej, pričom sa tvrdenia matky, že sa o dieťa nezaujímal neukázali ako pravdivé, keď otec tvrdí, že sa s matkou snažil komunikovať, telefonoval priamo jej, ale ona mu odmietla kontakt s dieťaťom umožniť. Medzičasom sa teda maloletá začala stretávať aj so starou matkou zo strany otca, keď počas ich stretnutí cez víkendy je prítomná aj švagriná otca. Počas pobytu u starej matky z otcovej strany maloletá skypuje s otcom. Maloletej je taktiež nápomocný brat matky, hlavne pri športových aktivitách. Dieťa má teda široké citové väzby s ďalším príbuzenstvom, ktoré stará matka považuje za vhodné a pre maloletú prospešné zachovať. Jej konanie bolo vedené najlepším záujmom dieťaťa, keď chcela pre maloletú dosiahnuť zdravé životné podmienky a prostredie na vhodnú prípravu do školy. Právny zástupca matky naproti tomu uviedol, že zo strany starej matky neboli preložené žiadne relevantné dôkazy, ktoré by spochybňovali spôsobilosť matky postarať sa o dieťa. Má za to že, si navrhovateľka vymyslela psychickú chorobu matky maloletej, keď v prípade takejto choroby by matka sotva dokázala skončiť gymnázium a dosahovať v práci vedúce pozície. Poukázal tiež na to, že 90 % starostlivosti o maloletú nezabezpečuje navrhovateľka, ale jej sestra U. Q.. Zdôraznil primárnu väzbu dieťaťa na matku, keď rozhodne nemieni spochybňovať dôležitosť starých rodičov a širšieho príbuzenstvo v rodine dieťaťa, ktorý ho však majú hýčkať a viesť k voľno časovým aktivitám avšak pripomenul prvoradú zodpovednosť biologického rodiča. V danom prípade bol však návrh motivovaný snahou odtrhnúť dieťa od matky z dôvodu nesúhlasu starej matky so životným štýlom dcéry - matky maloletej. Zdôraznil podpornú úlohu starej matky a pratety maloletej, ktorú by mali zabezpečovať tak, ako v čase podania návrhu, kedy matka pracovala 12-13 hodín denne. Aktuálne má iné pracovné miesto, s vyhovujúcim osem hodinovým pracovným časom. V W. do začatia PN mala pracovnú dobu do 14,00. Aktuálne má s nadriadenou po ukončení PN dohodnuté jej preradenie na pobočku do Dunajskej Stredy, ktorá je vzdialená z miesta jej súčasného bydliska cca 5 minút jazdy autom. Mal za to, že pokiaľ je matka schopná a ochotná starať sa o dieťa, niet dôvodu, aby bolo vyhovené návrhu starej matky.

11. Následne súd dňa 22.05.2017 pristúpil k prvému výsluchu maloletej X., z výpovede ktorej bolo zrejmé že matku po dlhú dobu nevidela. Nevedela ani uviesť presne, kedy matku videla naposledy, keď najskôr dokonca tvrdila, že sa s mamou vídajú v sobotu. Matka jej však chýba, ale babka jej povedala, že sa ňou môže byť iba v Bratislave. Bolo evidentné, že vníma nepriateľský vzájomný postoj starej matky a pratety na jednej strane a jej mamy na strane druhej. Tvrdila, že v dome kde býva matka to smrdí, nevedela uviesť žiadne pozitívne spomienky na krátke obdobie bývania pri T. X. a tiež tvrdila, ako nerozumela deťom v škole, ktoré sa rozprávali po maďarsky. Potvrdila tiež, že cez týždeň sa o ňu prevažne stará teta U., cez víkendy chodí k babičke. Uviedla však tiež, že víkendy má prevažne voľnejšie a zvykne sa hrať sama, keď okrem kamarátov v škole nemá u babičky ani u tety iné kamarátky. Zarážajúce boli formulácie maloletej, že vie že sa mama do telefónu vyhráza, že už vystúpila z autobusu a ide si po ňu a že si mama myslí, že je najmúdrejšia. Svoju situáciu - že žije s babičkou a tetou - mimovoľne ohodnotila tak, že to má najhoršie a najlepšie by bolo, keby mala celú rodinu spolu. Vyjadrila sa doslova tak, že celý problém je v tom, že mamina a tatino sa pohádali a rozviedli a ona teraz žije s tetou a babkou, ale najradšej by bola, aby bola mama s otcom spolu, hoci vie, že to sa už nedá. Aby sa jej páčilo v dome u mamy, kde sa fajčí v kuchyni, ale ako by to bolo v celom dome, mala by tam byť nová izba, čo jej mama s ujom slúbili. Na poznámku sudkyne, že to by teda bolo fajn a čo ešte by tam malo byť iné, X. spontánne reagovala, že to by fajn nebolo, lebo by sa to nepáčilo tete a babke. Mame povedala, že sa jej tam páči, lebo nechcela, aby prišla na to, kto jej to povedal. Vzhľadom na neurčitosť tohto vyjadrenia na navádzajúce otázky sudkyne uviedla, že babička a teta povedali na mamu, nech sa strčí, nechcela ale aby z toho bol „prúser“. Mama začala byť nervozna, lebo si myselela, že ju babka a teta huckajú proti nej, preto povedala, že sa jej tam páči. Chcela by byť s mamou, ale v W.. Do T. X. nechce ísť, lebo v W. má svoje kamarátky. Toto tvrdenia však bolo v čiastočnom rozpore s už uvedeným vyjadrením maloletej v inom kontexte. Nemá rada maminho nového kamaráta, lebo povedal pred ňou, že jej tatino nič nevie. S tatinom bola na Vianoce a predtým bola za ním v Y.. Spomenula si, že mamine do telefónu plakala, ale bolo to vtedy keď jej mamina povedala že je bezohľadná a aragontá a že známky, ktoré dostáva sú vymyslené, lebo ich kupuje jej teta. Ona má pritom samé jednotky, ale niekedy aj štvorky, trojky a dvojky, ale na vysvedčku mala iba dve dvojky a inak samé jednotky.

12. Z pracovno-morálneho hodnotenia matky maloletej vypracovaného Sociálnou poisťovňou na žiadosť súdu bolo zistené, že matka maloletej bola zamestnaná na R. poisťovne od XX.XX.XXXX na dobu určitú do XX.XX.XXXX. Do XX.XX.XXXX bola zaradená do odbornej adaptačnej prípravy na pracovnú pozíciu

X.t na oddelení kontroly náležitosti výplat. Po ukončení adaptačnej prípravy úspešne absolvovala ústny pohovor na overenie spôsobilosti pre výkon pracovnej činnosti, na čo bola zaradená na pozíciu spisový manipulant, ktorú vykonávala od 01.07.2016 do 22.09.2016, od kedy bola do 17.09.2017 dlhodobou PN (vychádzajúc z údajov matky bola v E.13. Z aktualizovanej správy ÚPSVaR Dunajská Streda zo dňa 18.04.2017 súd okrem skutočností zrejmych zo správy zo dňa 15.06.2016 zistil, že matka naďalej býva v p. Y. S., ktorý pracuje v súčasnosti ako vodič - kuriér s príjmom cca XXX eur. Matka je po operácii kľúčovej kosti. A. obývajú časť rodinného domu vo vlastníctve partnera matky. G. o skromné bývanie s priemernou hygienou. E. domu je neupravené. A. na bývanie sú cca XXX eur. Matka má s maloletou veľmi obmedzený kontakt. V lete 2016 sa s dcérou stretla 3 x, aj to 2 x v prítomnosti starej matky. Naposledy bola s maloletou 27.12.2016. Stará matka matku maloletej ignoruje, nezdvíha jej telefón. Matka má za to, že maloletá je manipulovaná zo strany starej matky, keďže jej do telefónu povedala, že s ňou nebude, pokiaľ sa nevráti k otcovi. Podľa ÚPSVaR Dunajská Streda sú matky skromné, no vhodné podmienky pre riadne zabezpečenie výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa.

14. ÚPSVaR Bratislava na podnet súdu vykonal šetrenie v domácnosti starej matky, pričom neboli zistené žiadne nedostatky, či závady v starostlivosti o maloletú, ktorá je zabezpečovaná na požadovanej úrovni. Pomery v domácnosti starej matky sú usporiadané, domácnosť je kompletne zariadená, udržiavaná vo vzornej čistote a poriadku. Rodina obýva pekný 2-izbový byt vo vlastníctve starých rodičov, kde má maloletá v obývacej izbe vytvorený svoj kútik, ktorý je zariadený a prispôsobený potrebám dievčiny školského veku. Maloletá navštevuje 3. ročník ZŠ na T. ulici 2, pričom škola starostlivosť o dieťa hodnotí pozitívne. E. detská lekárska žiadne problémy ohľadne dieťaťa neudáva. Zdravotný stav maloletej je dobrý, nebýva často chorá. Preventívne prehliadky má absolvované. Starostlivosť o maloletú zo strany starej matky je hodnotená ako perfektná. Maloletá má k svojim starým rodičom vybudovaný veľmi pekný vzťah, pričom im so zabezpečením starostlivosti o maloletú pomáha aj sestra pani Q., pani Q., povolaním pedagóg, ktorá sa s maloletou počas týždňa učieva. Maloletá je pekné komunikatívne dievčatko, ktoré sa primerane svojmu veku vyvíja, je pokojne ladená, veselá, v domácnosti plne adaptovaná. Maloletá sa vyjadřila, že má mamu rada, ale niekedy na ňu kričí. Nechce u nej bývať, pretože u nej v dome smrdí, pretože tam mama a jej priateľ fajčia. Nemá rada maminho priateľa. Keď chvíľu bývala u mamy a chodila tam do školy bola veľmi smutná, pretože deti v škole hovorili po maďarsky, ona im nerozumela a nevedela si nájsť kamarátov. Rada by sa s mamou stretávala v Bratislave. Vzhľadom na vyjadrenie maloletej odporúčili vyhovieť návrhu starej matky.

15. Z výpovede U.j o.i. vyplynulo, že prevažnú časť starostlivosti o maloletú X. počas týždňa v priebehu bežného školského roka zabezpečuje ona za pomoci jej sestry - navrhovateľky, s ktorou maloletá trávi prevažne víkendy, pričom dieťa jej prenechala samotná matka. X. kupovala všetky veci uhrádzala jej aktivity, krúžky, 4x bola na kurze plávania, chodili spolu korčuľovať ešte v materskej škole maloletej hradila logopédiu, keď matka ani nevedela že maloletá má problém s rozprávaním. Ešte pred nástupom do ZŠ sa u nej prejavoval problém so sústredením. Od prvého ročníka sa s ňou dôsledne učila a tak aj napriek problémom mala samé jednotky, rovnako aj v druhom ročníku. Neskôr po dramatických udalostiach kedy si ju matka odvieďla zo ZŠ jej však triedna učiteľka oznámila že X. sa v piatok k nej väčšmi upína ako by mala opäť strach že si ju matka vezme. Zo školy im odporúčili ešte v lete r. 2016 návštevu psychológa. V Pedagogicko - psychologickom centre na Švabinského ktoré spolupracuje so ZŠ sa na stretnutí 8.6.2016 zúčastnila okrem nej a sestry aj matka a otec maloletej. Dostali vtedy odporúčania a matka mala kontakt na psychologičku a však napriek tomu sa s centrom ďalej nekontaktovala. Neskôr navštívili ďalšie psychologické centrum Mgr. Beutelhauserovú ktorá skonštatovala zaostávanie maloletej a odporučila jej špeciálnu pedagogičku P. O., ktorá im odporučila X-mesačný program zameraný na zlepšenie stavu, pričom bolo skonštatované že pokiaľ by sa dieťaťu nevenovali tak ako doposiaľ bol by jej stav ešte horší a ak by ostal taký aký je, dieťa nemá šancu držať sa v dobrom priemere. Aktuálne je maloletá zaradená do špeciálneho programu v centre súkromných psychologických služieb P., ktorý je zameraný na rozvoj akustickej pamäte, rozvíja grafomotoriku a verbálne schopnosti, cvičenia je nutné vykonávať každý deň pričom je v záujme maloletej začať s tým čím skôr, keď počas šk. roka pri iných školských povinnostiach by to bolo zaťažujúcejšie. Svedkyňa si nebola istá, či by takto s dieťaťom bola schopná pracovať matka a to aj po skúsenosti s cvičením ešte v závere školského roka, kedy matka nebola dostatočne dôsledná a dovolila X. nezaoberať sa ním.

16. Svedok Y.I potvrdil, že je tri roky priateľom matky maloletej, s ktorou žijú v spoločnej domácnosti, pričom ani on ani jeho rodičia, v nehnuteľnosti ktorých spoločne bývajú, nemajú žiaden problém s tým, že by mala matka maloletú vychovávať v ich domácnosti. Po začatí spoluzitia sa so X. stretávali sporadicky.

Keď po ňu prišli spolu s matkou, stará matka reagovala odmietavo k tomu, že by mala maloletá ísť s ním. Vyjadril sa, že je pripravený na to aby X. u nich začala bývať hoci aj hneď. S prerábkou, resp. s dostavbou k rodinnému domu začali, avšak práce zastavili nakoľko je momentálne PN a čaká ho aj operácia, ktorého dôvodu má momentálne prerušenú aj živnosť. Do konca leta by však dostavbu mal dokončiť za pomoci brata a kamarátov, keď doteraz neboli motivovaní vzhľadom na situáciu ktorá bola neistá. Sám má deti vo veku 18, 17, 15 a 6 rokov z toho X v C. republike a jedno na X. v O., ktoré však k nemu zvyčajne ku nechodia. Na všetky X deti platí výživné XXX eur pričom má stanovených XX eur. Styk s deťmi súdne upravený nemá a prebieha na základe dohody. F. (matka maloletej X.) sa nespráva nijak nezvyčajne, odkedy spolu žijú nemáva žiadne prejavy či výbuchy, správa sa štandardne okrem stavov po telefonátoch s matkou - kedy si poplače. Svoj vzťah s maloletou zhodnotil ako bez problémový. Pripustil, že vzhľadom na veľkosť bytu mohla počuť jeho pripomienky k jej otcovi, ktorý sa o ňu do teraz nezaujímal. V ich obci je momentálne trištvrté obyvateľov z Bratislavy. Ide o slovenskú dedinu. Vo vedľajšej je materská škola, pričom školáci navštevujú slovenskú ZŠ v Dunajskej Strede. V okolí je množstvo detí, keďže v blízkosti je nová radová výstavba s mladými rodinami a postavili tam aj detské ihrisko. Bol trestne stíhaný, čo sa X. dozvedela pravdepodobne z rozhovorov s jej matkou. Dvakrát bol odsúdený za neplatenie výživného v C., pričom bol 2 x vo výkone trestu odňatia slobody - raz rok a raz rok a tri mesiace, keď výživné nestihol doplatiť v lehote. Mimo to má už zahladený trest za nedovolené ozbrojovanie, za ktorý bol podmienene odsúdený s probačným dohľadom. Vie o dlhoch priateľky a pokiaľ môže snaží sa jej pomôcť, dostavbu bude financovať z vlastných prostriedkov. Dom ktorý užívajú je vo vlastníctve jeho rodičov, o ktorých sa stará vzhľadom na ich zdravotný stav, pričom je spoluvlastníkom rodinného domu v O.. Partnerka sa v čase keď chodil do práce riadne starala o domácnosť a tiež o jeho rodičov, keďže sú obaja doma. Varí, perie, vždy bolo navarené. Posledný víkend, ktorý u nich Simonka trávila od piatka do utorka bola rozjašená, uvoľnená, hovorila o tom ako bola v Y. s tatinom, hovorila že sa boli kúpať a všetko zjedla. V pohode bola do utorka do rána, kedy jej akoby preplo, začala vymýšľať že nechce ísť starej matke lebo sa bojí. Keď u nich trávila krátky čas po odchode z Bratislavy bolo to úplne v pohode. Vodil ju do školy aj zo školy, zabezpečili jej všetky potrebné veci. Že po ňu pôjdu inicioval sám po tom čo X. predchádzajúci večer volala s plačom matke že ju teta bila. Rozprávali sa s ňou o škole tvrdila že jej je jedno kde bude do školy chodiť a zo školy v Dunajskej Strede prišla s tým že tam má kamarátky ktoré sa síce medzi sebou rozprávajú po maďarsky ale ak k nim príde začnú hovoriť po slovensky.

17. Na základe čiastkových výsledkov vykonaného dokazovania opísaného vyššie súd uznesením č.k.. 22P/132/2016-233 zo dňa 12.07.2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/481/2017-403 zo dňa 23.10.2017 súd z úradnej povinnosti nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zrušil uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9P/10/2016 - 45 zo dňa 4.3.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 11CoP 30/2016-64 zo dňa 22.4.2016 ako aj uznesenie Okresného súdu Bratislava V č.k. 22P 87/2017 - 11 zo dňa 12.6.2017 a starej matke M. Q., narodenej dňa XX.X.XXXX nariadil bezodkladne odovzdať maloletú X. do osobnej starostlivosti matky N. keď mal za to, že pred náhradnou osobnou starostlivosťou má prednosť starostlivosť rodičov dieťaťa po tom, čo mal už dovtedy vykonaným dokazovaním dostatočne preukázanú zmenu pomerov, z ktorých vychádzal Okresný súd Dunajská Streda pri nariadení zrušeného predbežného opatrenia. Odvolací súd si v rámci odvolacieho konania vyžiadal správu o šetrení pomerov maloletej, pričom vo veci bolo vykonané šetrenie ÚPSVaR T. X., ktorý vykonal aj pohovor s maloletou. Z obsahu správy a záznamu šetrenia zo dňa 07.09.2017 bolo zistené, že matka s priateľom obývajú zadnú časť rodinného domu, ktorý je vo vlastníctve rodiny priateľa matky. Prednú časť obýva matka priateľa matky maloletej, ktorého otec krátko pred podaním správy zomrel. Obytný priestor maloletej sa skladá z predsiene, kuchyne, detskej izby, spálne, kúpeľne a toalety. Matka uviedla, že nedávno predelili veľkú izbu na dve menšie, čím vytvorili pre maloletú detskú izbu, kde má aj svoje súkromie. Detská izba je dostatočne presvetlená a vhodne zariadená. Maloletá tam má aj svoju posteľ, písací stôl, skriňu, v ktorej má svoje osobné veci pekne uložené. V sklenenom teráriu má škrečka, s ktorým sa rada hráva vo voľnom čase. Hygiena príbytku je na dobrej úrovni. Maloletá nastúpila do štvrtého ročníka základnej školy X. M. v T. X.. V škole sa jej páčilo, mala tam aj kamarátky, poznajú ju už aj žiaci z iných tried. Dostala už aj jednotku s hviezdíčkou, keď príde zo školy oddýchne si a potom sa učí. Matka maloletej bola v tom čase zamestnancom Sociálnej poisťovne v Bratislave, avšak od septembra 2016 na dlhodobej PN. V októbri 2016 bola operovaná kvôli chrbtici a kľúčnej kosti. S priateľom žije v partnerskom vzťahu tri roky. Otec maloletej žil v Y., pričom matka tvrdila, že s maloletou je v kontakte. P. bola u otca v Y., matke maloletej sa to nepáčilo, otec sa jej neopýtal, či s maloletou smie vycestovať, dohodol sa so starou matkou. O. sa vrátila do jej domácnosti XX.XX.XXXX museli kúpiť kompletné oblečenie. Maloletá bola zverená päť rokov starej

matke, ale bývala u sestry starej matky pani U. Q., ktorá je učiteľka. F. Q. si na na maloletú tak zvykla, že momentálne robí všetko, aby ju dostala späť. S maloletou X. navštevujú F.. F.. P. termín k psychiatrovi P.. W.. F. s ňou aj školský psychológ. F. rodiny u matky bol XXX eur mesačne, u partnera matky priemere asi XXX eur mesačne. W. vykonaný aj pohovor s maloletou, ktorá uviedla, že bude chodiť do X.A triedy, tešila sa, mala už kamarátku. I. prázdniny bola u mamy, bolo tam dobre, chcela by u nej zostať a toto povedala aj na súde. E. incident, ktorý nastal medzi tetou U. a mamou. S. U. zbila mamu. Uviedla, že aj ju zvykla biť, keď chodila do školy, dostala aj papučou. Mamin priateľ je sympatický, veľa sa s ním smeje. V čase pohovoru bol ale smutný, lebo mu zomrel otec. Mama ju nebije. Maloletá bola počas pohovoru bezprostredná a veselá. Zároveň bolo zistené, že maloletá chodí do školy upravená nosí si desiate. Na nové prostredie sa veľmi dobre adaptovala. Matka ju každý deň privedie a vyzdvihne osobne zo školy. Vzťah maloletej s matkou je dobrý. Z uvedeného mal odvolací súd z vykonaného šetrenia za preukázané, že potreby maloletej u matky boli riadne zabezpečené a teda pomery maloletej nevyžadovali v čase posudzovania odvolania zmenu.

18. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 22P/141/2017 zo dňa 07.08.2017 súd po návrate maloletej k matke na návrh starej matky upravil styk starej matky s maloletou počas letných prázdnin za účelom možnosti stráviť už rezervovaný a zaplatený dovolenkový pobyt pri mori a to od 17.08.2017 od 18.00 hod do 27.08.2017 do 20.00 hod. Maloletá na základe tejto neodkladnej úpravy 10 dňový pobyt v I. republike so starou matkou absolvovala.

19. V deň, kedy sa podľa rozhodnutia súdu mala maloletá po dovolenke vrátiť k matke navštívila stará matka s maloletou psychiatra P.. G. Q., pred ktorým maloletá v sprievode starej matky uviedla, že nechce bývať s mamou v O. O., kde lebo sa tam bojí. Bojí sa mamy aj uja, ktorý si hovorí tony a asi jej staviteľ. On sa jej vyhráza a nechce tam byť. Bola teraz so starou mamou a dedom v I.. Stará matka uviedla, že dcéra je dlhodobo PN, obávala sa odovzdania vnučky do domova matky. Matka maloletej sa ňu niekoľko rokov zodpovedne nestarala, kričí na ňu a žije s druhom neusporiadaným životom. X. podľa udania starej matky mala prespávať u matky spoločne s jej druhom v jednej izbe, pričom druh ešte nie je rozvedený. Matka plače nad tým, že ju už nikdy neuvidí. Do školy chodila v Bratislave v F. a matka jej vraví, že bude chodiť do školy v T. X., čoho sa maloletá bojí, pričom potrebuje špeciálnu starostlivosť edukácie pre hraničné hodnoty IQ objektívne dokázané. Psychiater konštatoval, že maloletá je objektívne psychiatricky mimo subnormy, bola mierne bradypsychická, kompletne správne orientovaná, bez bludov a halucinácií, s intrapsychickou tenziou, tranzitornými depresívnymi rozladami, osobnosť detská, hypersenzitívna, s obavami z budúcnosti. Aktuálne bez psychotických príznakov, avšak podľa vyžadovala vrátenie sa k matke podľa rozhodnutia súdu, čo vyvolávalo v maloletej anxiozitu, obavy. V rámci doriešenia psychického stavu u maloletej odporučil ambulantné vyšetrenie maloletej u obvodného pedopsychiatra, resp. na ambulancii kliniky detskej psychiatrie za prítomnosti sociálnej kurátorky, prípadne pri komplikáciách aj za prítomnosti polície, nakoľko ide o zdravý vývin dieťaťa a zabezpečenie adekvátnej edukácie maloletej.

20. Zo správy Okresného riaditeľstva policajného zboru v Dunajskej stredy súd zistil, že dňa 27.08.2017 v čase okolo 20.00 hod boli vyslaní preveriť oznámenie do obce O. O., č domu XX, kde údajne malo dôjsť k nedorozumeniu medzi osobami. Po príchode ich čakala matka maloletej, ktorá im uviedla, že jej dcéra X. je súdom zverená jej, avšak nechce byť s ňou, chce byť so starou matkou, ktorá bola prítomná na mieste. P. X., ktorá bola na mieste prítomná taktiež uviedla, že nechce byť so svojou matkou a jej priateľom, lebo sa ich bojí, necíti sa u nich dobre a ani v bezpečí, radšej by zostala so svojou starou mamou v W.. Na mieste bola kontaktovaná službukonajúca kurátorka, ktorá uviedla, že pokiaľ maloletá nechce ísť k mame nech prespí ešte jednu noc u starej mamy a na ďalší deň nech sa okamžite v ranných hodinách dostavia na ÚPSVaR vyriešiť tento problém. Matka a stará matka sa dohodli v zmysle inštrukcií kurátorky. Z úradného záznamu ÚPSVaR Dunajská streda zo dňa 28.08.2017, kam sa uvedeného dňa na predvolanie dostavila stará matka vyplýva, že 27.08.2017 na základe uznesenia vzala stará matka maloletú k matke. Maloletá nechcela ísť do vnútra, chcela zostať u svojej babky. Matka maloletej zavolała policajtov. Nakoniec maloletá zostala u svojej tety. Údajne sa (podľa starej matky) nikdy nikto nepýtal dieťaťa, čo ona chce, vydali uznesenie a ona mala dieťa odovzdať do starostlivosti matke. V totožný deň bol spísaný aj úradný záznam podpísaný tak navrhovateľkou ako aj jej sestrou U. Q., v ktorom sa uvádza, že podľa udania tety, keď mala maloletá X roky matku ju dala starej matke a následne ju umiestnili u tety, kde žila X rokov neoficiálne. Následne, keď sa matka naďalej nestarala, stará matka podala návrh na zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Podľa udania tety matka X. nikdy nič nekúpila a nestarala sa o ňu. Maloletá sa tešila z dovolenky v Chorvátsku v lete 2017, kde sa cítila

veľmi dobre. Keď sa vrátili z dovolenky, malá v pohode išla spať. Druhý deň už ale nebola celkom v poriadku, vedela, že sa blíži čas, kedy sa musí vrátiť k matke. Matka počas dlhodobej PN s malou nikam nechodievala, čo bol podľa starej matky dôvod, prečo sa nechcela vrátiť k matke. Po dovolenke v zmysle rozhodnutia súdu stará matka zobrala maloletú k matke, kam však nechcela ísť a chcela zostať u babky, na čo matka zavolať policajtov. Nakoniec maloletá ostala u svojej tety. Z ďalšieho úradného záznamu z pohovoru s matkou a jej druhom z toho istého dátumu vyplýva, že podľa matky na dovolenku so starou matkou maloletá nechcela ísť, čo dieťa odkomunikovalo aj priamo právnej zástupkyňi matky. Deň pred odcestovaním mala hnačku, aj vracala, boli aj na pohotovosti. Za celý týždeň, čo boli na dovolenke matky ani nevolali, ani nepísali sms. Matka mala snahu dovolať sa im, avšak mobil nedvíhali, alebo zrušili. Domov sa vrátili 27.08.2017 o 20.00 hod. Zaparkovali, pričom malá nechcela vystúpiť z auta. Matka sa jej pýtala, čo sa deje a X. udala, že sa bojí matky. Matka na úrade uviedla, že sa maloletej páči škola, správa sa tam slušne, s dcérou majú super vzťah, hrávajú sa, majú rôzne programy - chodievajú sa kúpať, maloletá má rada aj partnera matky, čo demonštrovala aj fotkou, kde maloletá veselo plávala s matkiným druhom. Matka tiež uviedla, že maloletej zabezpečí všetky potrebné veci aj doma aj do školy. Podľa matky a jej druhu stará matka a teda maloletú ovplyvňujú. V uvedený deň sa na ÚPSVaR dostavila aj maloletá, s ktorou bol vykonaný pohovor. Z úradného záznamu z pohovoru vyplýva, že maloletá bola na začiatku utiahnutá, bála sa. Sociálny pracovníčka ju upokojila, následne maloletá uviedla nasledovné: Chcela zostať u svojej babky a matku navštevovať každý piatok a sobotu. Predtým bývala u mamy a bolo jej tam ok, chodievali po obchodoch a aj kúpať sa do jazera. Má svoju matku veľmi rada, ale aj babku. S babkou boli teraz na dovolenke v I., bolo tam dobre. Maloletá uviedla, že má strach, že pôjdu všetci, celá rodina do väzenia. Bolo by super, keby sa všetci dohodli. Iba toto by chcela. Následne ešte 2 krát pakovala, že chce bývať so svojou starou matkou a matku navštevovať. Následne bol vykonaný pohovor s matkou aj so starou matkou maloletej, ktorým bolo vysvetlené, čo maloletá chce a potrebuje, aby bola kľudná a šťastná. Bola im odporúčaná aj psychologická pomoc na Referáte poradensko-psychologických služieb a poskytnuté potrebné poradenstvo.

21. Po pohovore na ÚPSVaR dňa 28.08.2017 vznikol medzi matkou, starou matkou a pratetou maloletej U. Q., ktorá bola evidentne taktiež prítomná v predchádzajúci deň pri odovzdávaní maloletej konflikt, o priebehu ktorého tak stará matka ako aj matka referovali protichodne. Z trestného oznámenia, ktoré podala U. na matku maloletej dňa 31.08.2017 vyplýva, že na polícii ako oznamovateľka uviedla nasledovné: Na pondelok 28.08.2017 bola na 10.00 hod bola predvolaná k sociálnej kurátorky na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej strede, na ktorom stretnutí sa mala maloletá vyjadriť, či chce nastúpiť do novej školy alebo nie. Uviedla tiež, že sa o maloletú starala 5 rokov, nakoľko ju jej matka opustila, v tom čase chodila maloletá 3 roky do školy v Bratislave, kde bola spokojná a dosahovala dobré výsledky. Jej matka ju začala tlačiť, aby nastúpila do školy v T. X., s čím ale maloletá a ani ony (pravdepodobne ona a jej sestra stará matka maloletej) nesúhlasia a v predmetný deň to išli riešiť na úrad práce. Najprv sa so sociálnou kurátorkou rozprávala asi pol hodinu ona a jej sestra (stará matka maloletej), potom matka a jej priateľ, ktorí tam boli krátko asi 10 - 15 minút. Po nich mala rozhovor s kurátorkou samotná maloletá, ktorá keď vyšla povedala im, že bojovala ako drak, čím mala na mysli to, že nesúhlasí s tým, aby ju preložili do novej školy. Potom následne išla dovnútra zasa jej sestra aj s neterou, ktorým kurátorka povedala, že by bolo dobré, aby sa medzi sebou dohodli, aby to na dieťa nepôsobilo zle. Po tom, čo sestra s neterou vyšli von matka maloletej zdrapla maloletú, ktorá sedela vedľa pani Q. na lavičke za ruku a začala ju ťahať preč. Maloletá bola vydesená, ona jej ju vychmatla s tým, že sa chcela s maloletou aspoň rozlúčiť. Na to začala matka maloletej kričať, že jej skoro zlomila ruku, pričom sa jej však ona vôbec nedotkla. Spoločne so Simonkou kráčala JY.olu schodmi, na čo sa matka maloletej rozohnala a kopla ju do zadnej časti tela, konkrétne do ľavého bedra. Oznamovateľka nespadla, ale zostala stáť. Simona sa jej vytrhla a utekala preč, na čo šla oznamovateľka za ňou, matka maloletej ju dobehla a sotila ju do steny opäť do ľavého bedra a niekoľkokrát do nej drgla. Celý incident videla sestra oznamovateľky - stará matka maloletej, priateľ matky maloletej a minimálne ďalší piati neznámy ľudia, ktorí sa v budove nachádzali. Vybehli von, kde mu pred budovou chytila matka maloletej za vlasy a šklbala ju, vulgárne jej nadávala, pričom takto vulgárne sa vyjadruje matka maloletej aj pred dcérou. Po nejakej chvíli matka maloletej spolu s jej priateľom natlačili maloletú surovo do auta a z miesta odišli. Ju potom sestra odviezla na chalupu do X., kde sa jej ľahšie chodí, nakoľko je to prízemný dom. Uviedla, že ľavý bedrový kĺb jej vymieňali v decembri r. 2016 a po operácii chodila o barlách, v utorok 29.08.2017 išla v dôsledku veľkých bolestí do nemocnice s pomliaždením bedra. V dôsledku ataku netere sa jej stav (artróza bedrového kĺbu) opäť zhoršil a teda opäť chodila na barlách. V lekárskej správe z urgentného príjmu Fakultnej nemocnice s poliklinikou Skalica, a.s. zo dňa 29.08.2017 z 11:41 je bez bližšieho opisu konštatované pomliaždenie bedra, pacientka U. Q. bola odoslaná z

D. ako úder v oblasti ľavej coxy. Objektívne je pohyb v kĺboch LDK zachovaným neobmedzený, je konštatovaný stav bez traumatických zmien a odporúčené fyzické šetrenie analgetiká podľa potreby a kontrola na chirurgickej ambulancii podľa potreby. V potvrdení všeobecného lekára pre dospelých zo dňa 05.09.2017 je konštatované, že na základe vyšetrenia odborného lekára ortopéda P. Q. (ktoré súdu predložené nebolo) je predpokladá dĺžka liečby 7 dní. V správe ortopéda až zo dňa 12.09.2017 vyplýva diagnóza artróza bedrového kĺbu, bližšie neurčená, stav nezlepšený a pretrvávajúca bolesť v oblasti proximálne nad veľkým trochanterom (hrboľom stehnovej kosti).

22. Matka referovala predmetnú situáciu tak, že po pohovore maloletá s matkou odišla z úradu. Nach schodoch úradu a a pred radom však bola ona fyzicky napadnutá U. Q., na ktorú sama ešte dňa 28.08.2017 podala priestupkové oznámenie proti občianskemu spolunažívaniu za fyzické napadnutie. Matka tvrdila, že stará matka mal. a pani Q. prinútili pri odchode maloletej s matkou maloletú na ulici v Dunajskej Strede vyzliecť oblečenie, ktoré mala na sebe a o ktoré jej nekúpila matka. Maloletá preto s matkou odišla len v spodných nohavičkách. Na podnet ÚPSVaR v Dunajskej strede bola maloletá vyšetrená dňa 11.09.2017 vyšetrená psychiatrom MUDr. M. a taktiež v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Dunajskej strede. Dňa 04.09.2017 nastúpila do základnej školy s vyučovacím jazykom slovenským. Dňa 13.09.2017 bola vypočutá na ÚPSVaR v Dunajskej strede psychologičkou tohto úradu F. a kolíznou opatrovníčkou. Maloletá pri psychiatrickom vyšetrení prejavovala mierny psychomotorický nepokoj, emotivita detská, nálada dobrá, bez porúch, myslenie detské, bez tenzie, konanie bez impulzivity, IQ orientované v orme, osobnosť detská vo vývine. Na psychologickom vyšetrení v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva boli zaznamenané výkyvy v zámernej koncentrácii pozornosti, pracovné tempo sa javilo ako pomalšie, záviselo od charakteru činnosti a motivovanosti. V grafikom teste mala problém s vizuomotorickou koordináciou a distribúciou pozornosti, pozorované zárazy v myslení (neprítomný pohľad). Predpokladali vplyv komplikovaného rodinného zázemia, dopad rodinných konfliktov, sled závažných zmien v životnej situácii maloletej, ktoré sa premietajú do jej aktuálneho prežívania a môžu viesť k zníženiu pocitu bezpečia. Dieťa prezentovalo silnú emocionálnu väzbu na osobu matky, vyjadri sa, že by nič nemenilo na súčasnej situácii, kedy býva so svojou mamou a jej partnerom. Na základe orientačného psychologického vyšetrenia bol zistený intelektový potenciál v pásme nadpriemeru. Osobnosť detská, vo vývine, zvýšená citlivosť, zraniteľnosť, emocionálna labilita. Psychický stav dieťaťa, emocionálne prežívanie môže mať negatívny dopad na jeho intelektové výkony, jednotlivé psychické funkcie, školskú prácu, viesť k regresným prejavom v správaní (infantilné prejavy). Pre zachovanie zdravého osobnostného vývinu psychologička zdôraznila potrebu stabilného podporujúceho rodinného zázemia, korektných vzťahov v rámci rodinného prostredia a zamedzenie konfliktných situácií. Matke bolo poskytnuté odborné poradenstvo.

23. Dňa 04.09.2017 sa matka dostavila na ÚPSVaR v Dunajskej Strede bez predvolania za účelom dohodnutia termínu so psychologičkou na 13.09.2017. Maloletá uviedla, že bude chodiť do X.A tiredy, už sa veľmi teší, má už aj jednu kamarátku. Cez prázdniny bola u mamy, bolo tam dobre. Chcela by u nej zostať. V pondelok teta U. zbila mamu. Aj ju zvykla biť, bolo to keď chodia do školy do Bratislavy, tá bitka bola hrozná, dostala aj papučou. Hrozné bolo ako bila mamu a aj ju ťahala, bolo to v pondelok, zostala bez šiat. Býva s nimi mamin priateľ S.. Je veľmi sympatický, veľa sa s ním smeje, keď budú mať peniaze, kúpia si aj spoločenské hry. Stala sa smutná vec, že jeho otec v sobotu umrel, bol veľmi chorý. S ním opravovala ventilátor. Keď bola v Bratislave, tak sa babka s tetou striedali. Má rada aj tetu, ale trošku sa správa inak ako by mala. V pondelok povedala, že chce byť u babky, ale vtedy ešte nevedela, že bude bitka na ulici, takto keď to vie, chce byť radšej s mamou. Počas pohovoru bola maloletá bezprostredná, veselá.

24. Zo záznamu zo psychologického pohovoru s maloletou na ÚPSVaR, ktorý viedla psychologička za prítomnosti kolízneho opatrovníka, bez prítomnosti matky vyplýva, že maloletá bola čistá, pekne oblečená, vyzerala upokojená, bola usmiata, zhovorčivá. Na otázku psychologičky uviedla, že vie prečo prišla, že je to preto, aby im povedala, čo má na srdiečku. Uviedla, že navštevuje Základnú školu v X. háji v T. strede. W. sa čo bude v škole, avšak už sa nebojí. A. si kamarátku T., ale aj viac kamarátok. V škole sa cíti zle iba vtedy, keď si myslí, že ostatní spolužiaci ju ohovárajú, lebo nevie dobre počítat'. V ďalšej časti pohovoru sa pokúšali nenásilne, pomocou emočných obrázkov zistiť, ako vníma jednotlivých členov rodiny, ako sa s nimi cíti. Na otázku, ako sa cíti u matky ukázala na pozitívny obrázok a dodala komentár, že s matkou sa cíti veľmi dobre, má ju veľmi rada. Keď ju zoberú do Bratislavy je smutná aj ona, aj mamička. Mamička jej pomáha aj s učením, je to dobré, ona ju nebije, ako teta U.. Keď sa s tetou U. učili spolu, popritom ju zbila a keď dostala zlú známku, dostala po zadku. Uviedla, že u matky

je šťastná. Na pobádanie dodala, že s babkou jej bolo dobre, ale v pondelok, keď prišla tá bitka, keď teta oplŕula mamu.... babka ju škrtila, teta U. ju vyzliekla, a potom si maloletá s pomocou partnera matka si sadla do auta. Maloletá povedala, že celú situáciu prežívala hrozne, že nevedela ani dýchať v aute. Mamin partner sa k nej správa milo. Pomáha jej s učením. Je väčšinou veselý, ale niekedy plače, lebo mu nedávno zomrel otec. Hrajú sa, učia sa spolu, robia volovinky. S mamičkou sa tiež hrajú, čítajú, pomáha jej upratať, hlavne svoju izbu. Na otázku na konci rozhovoru, že keby sa mala rozhodnúť, ako by si predstavovala svoju budúcnosť a kde uviedla, že s mamou je lepšie, ona ju nebije. Chce byť s mamou, má ju veľmi rada. Nechce ísť do Bratislavy, ani náhodou, nechce navštevovať babku, ani tetu U. Nechce s nimi ani telefonovať. Keď jej rozprávali, že pre človek je dobré, keď má okolo seba viac ľudí, ktorí ho majú radi, že má právo stretávať sa aj s inými príbuznými povedala, že možno raz zmení svoj názor, ale teraz nie. Chce iba matku. Podľa názoru psychologičky prežila maloletá v poslednom období veľké sklamanie a potrebuje spracovať, čo sa stalo. V čase vyšetrenia sa najlepšie cítila u mamy, čo však nevylučuje, že neskôr nebude navštevovať starých rodičov a tetu U. a možno aj otca, ktorý je teraz v Y..

25. Z hodnotenia Základnej školy Smetanov háj v Dunajskej strede na maloletú zo dňa 13.11.2017 vyplýva, že od začiatku šk. r. 2017/2018 maloletá nastúpila do X.A triedy uvedenej školy. Školu navštevovala pravidelne, prípadné absencie boli riadne doložené lekárskymi ospravedlivenkami. S matkou žiačky boli v pravidelnom kontakte formou individuálnych konzultácií alebo e-mailovou poštou. X. chodí vždy čisto a slušene oblečená a má riadnu desiatu, všetky platy mala uhradené., pravidelne sa pripravovala na vyučovacie hodiny, pri práve jej pomáhala jej matka. V čase obeda sa stavovala v školskej jedálni. X. je veľmi milé, slušné a citlivé dievčatko. Je komunikatívna, nemá zábrany prísť za triednou učiteľkou, či inými učiteľmi a porozprávať sa s nimi na rôzne témy. Dokáže sa radovať aj z maličkostí, v škole sa cíti dobre. Aj keď bola v kolektíve nová, rýchlo si našla spriaznené duše - kamarátov. Má veľmi dobrý vzťah s matkou, ktorá ju každý deň odprevádza do školy a čaká po vyučovaní. Lipne na matke a teší sa na ňu, nakoľko majú veľmi dobrý vzťah a vzorne sa stará o X.. Matka sa zúčastňuje rodičovských združení. Jej otec sa informoval e-mailom ohľadom dcéry, nakoľko sa zdržiava v zahraničí. Vo vzdelávacej oblasti patrí X. k žiakom s priemernými výsledkami. Potrebuje dlhší čas na premyslenie si odpovede. Rovnako pomalšie chápe učivo a súvislosti preberaných javov, pomaly sa aj vyjadruje. Tempu reči zodpovedá aj tempo čítania. Rozvojové možnosti má vo všetkých oblastiach vzdelávania, predovšetkým v matematike i v správnej technike čítania. Matka sa jej venuje počas domácej prípravy na vyučovacie hodiny nasledujúceho dňa. Z neskoršej správy zo dňa 22.01.2018 okrem už uvádzaných skutočností vyplynulo, že škola je s matkou žiačky v pravidelnom kontakte formou individuálnych konzultácií alebo e-mailovou poštou. Je veľmi starostlivá a ochotne prijíma dobre mienené rady pedagógov. Pravidelne konzultuje s učiteľkami ohľadom dcéry. Prejavy maloletej a jej správanie je veľmi detské, nezodpovedajú veku. Vo vzdelávacej oblasti patrí k žiakom s priemernými až slabými výsledkami. Potrebuje dlhší čas na premyslenie si odpovede. V mnohých prípadoch potrebuje i pomoc učiteľa a potvrdenie, že pracuje alebo postupuje správne. Matka sa s maloletou pravidelne pripravuje na vyučovanie, niekoľko hodín denne, aj cez víkendy. Najslabšie výsledky dosahuje v matematike. Pomalšie chápe učivo a súvislosti preberaných javov, pomaly sa aj vyjadruje. Tempu reči zodpovedá aj tempo čítania. Kvôli problémom s učením bolo dieťa vyšetrené psychológom, ktorý u dieťaťa zistil mentálne postihnutie. O žiačku prejavil záujem aj otec, ktorý žiadal informácie. Konkrétne ho zaujímali len známky a ospravedlivenky, ktoré žiadal prefotiť a zaslať e-mailom. Tieto informácie mu boli poskytnuté až po preukázaní totožnosti. Maloletá v škole spomína len matkinho priateľa, ku ktorému má vytvorený pozitívny vzťah. Rada sa s ním pripravuje na vyučovanie, dá si od neho poradiť, a cíti sa v jeho prítomnosti príjemne a bezpečne. Hovorí, že s ním je veselo.

26. Pre podozrenie na Y. bola maloletá odoslaná na neurologické vyšetrenie, ktoré absolvovala dňa 21.11.2017. Neurologický nález bol negatívny, suspektne syndróm Y., bolo odporúčané psychologické a špeciálnopedagogické vyšetrenie. Zo správy z kontrolného neurologického vyšetrenia zo dňa 13.03.2018 vyplýva, že matka po predložení do špeciálnej školy udáva zlepšenie stav maloletej. Diagnostický záver bol totožný; vyšetrenie B. preukázalo vzhľadom k veku zreteľne retardovaný graf.

27. Z diagnostickej správy zo psychologického vyšetrenia maloletej opätovne v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Dunajskej Strede zo dňa 28.11.2017 vyplýva, že v školskom prostredí maloletej sa postupne prejavili problémy s porozumením úloh, matematickými úlohami a so zámernou koncentráciou pozornosti, ako aj ťažkosti s prípravou do školy v domácom prostredí. Zo psychologického vyšetrenia vyplynulo, že adaptácia na nové prostredie prebehla s ťažkosťami, správanie maloletej úzkostné. Problémy s porozumením výrazné ťažkosti pri riešení úloh

podľa inštrukcií. Zvýšená potreba usmerňovať, upozorňovať, opakovať zadanie. Miera všeobecnej informovanosti o bežných udalostiach a javoch je slabá. Dispozícia pre získavanie a udržanie informácií nedosahuje vekový priemer. Časovo ohraničené úlohy zhoršujú výsledky. Percepčné schopnosti oslabené. Horší numerický úsudok, problémy s aritmetickými úlohami. Znížená schopnosť zámernej koncentrácie pozornosti, ľahko odkloniteľná. Počas vyšetrenia sa postaví, úlohy rieši v stoji. Pre neúspechu je rozrušená, vzdáva sa, nechota pokračovať v úlohe. Prejavuje obavy zo zlyhania. Počas vyšetrenia potreba stáleho poistenia, motivácie. Oslabené sú analýza - syntéza, schopnosť vytvárať asociácie, logické abstraktné myslenie, neverbálne riešenie problémov, vizuálna percepcia, percepčná koordinácia, vizuálno-motorická koordinácia, spracovanie figurálnych objektov, všeobecná informovanosť, školské znalosti, dlhodobá pamäť, verbálne vyjadrenie sa, verbálne myslenie, sociálny úsudok. V závere správy sa konštatujú intelektové schopnosti v pásme výrazného podpriemeru. Zistili podpriemerné hodnoty vo všetkých testových úlohách. Na základe nízkej intelektovej kapacity bolo zistené mentálne postihnutie, vzhľadom k čomu bolo odporúčané preradenie maloletej do špeciálnej základnej školy a tým pádom odborná starostlivosť, ktorá patrí do kompetencie Centra špeciálno-pedagogického poradenstva v Dunajskej Stredě.

28. Na žiadosť súdu ÚPSVaR v Dunajskej stredě dňa 15.11.2017 podal správu z výsledkov opakovaného šetrenia v mieste bydliska matky., z ktorej vyplynulo, že rodina má naďalej k dispozícii zadnú časť domu, ktorý je vo vlastníctve matky pána S.. K dispozícii majú dve izby, kúpeľňu s toaletou a kuchyňu. Maloletá má k dispozícii vlastnú detskú izbu vytvorenú predelením jednej veľkej izby. Izba maloletej je účelovo zariadená, maloletá má k dispozícii posteľ, písací stôl, skriňu na oblečenie. V izbe bol poriadok a čisto. V dome je zavedená elektrina, voda, kúrenie je zabezpečené ústredným kúrením. V domácnosti bol však zatuchnutý vzduch, čo bolo spôsobené nedávnym zatečením strechy a navlhnutím stien. Matka udávala plánovanú opravu strechy. Steny v kuchyni boli navlhnuté aj odspodu. Matka bol po dlhobodej práceneschopnosti nezamestnaná, evidovaná na úrade práce (podľa neskoršieho potvrdenia ÚPSVaR bola po ukončení pracovného pomeru na dobu určitú zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 01.10.2017), pričom si hľadá zamestnanie. Bola bez príjmu. Uviedla, že žijú z príjmu partnera, ktorý zarába cca XXX eur mesačne náklady na domácnosť mesačne činia XXX eur, ktorými prispievajú na nájom pani S.. P. výdavky ako na mobilné telefóny a káblovku matka vyčísli na XX eur, náklady na školskú dochádzku maloletej na XX eur (obedy XX eur, družina XX eur, cestovné cca XX eur). F. udania matky finančne chod domácnosti ako aj starostlivosť o maloletú zvládajú. Otec maloletej zvyčajne telefonuje každú sobotu. Stará matka sa s maloletou snaží kontaktovať telefonicky tiež, ale údajne maloletá so starou matkou komunikovať nechce, k ich poslednému stretnutiu došlo v auguste. Taktiež stará matka kedykoľvek príde k domu pána S. a chce vidieť maloletú, na čo však podľa matky maloletá reaguje tak, že nechce ísť von z domu a ani sa rozprávať so starou matkou. Pokiaľ jej telefonicky zavolá, X.e po telefonáte údajne rozrušená a viackrát s ňou hovoriť už nechce. Podľa udania matky ju stará matka telefonicky obťažuje aj v nočných hodinách. Vzťahy so širšou rodinou sú hlboko narušené. Matka maloletej nekomunikuje ani s jednou stranou. ÚPSVaR konštatoval, že u matky sú vytvorené skromné, no vhodné podmienky pre riadne zabezpečenie výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa.

29. Vzhľadom na opakované námietky zo strany starej matky ohľadom vhodnosti podmienok bývania maloletej prešetril kolízny opatrovník na žiadosť súdu pomery u matky aj následne v januári 2018, ktorá okrem už vyššie uvedených konštatovaní ohľadom priestorovej dispozície bývania a vybavenia detskej izby vytvorenej predelením veľkej izby obsahovala aj konštatovanie, že maloletá má zabezpečené všetky veci osobnej potreby. Počas návštevy kolízneho opatrovníka bola v dome čistota a poriadok. V dome sa zdržovala matka, jej priateľ a maloletá, ktorá kvôli prechladnutiu ležala v posteli. Bola čisto oblečená. V neprítomnosti matky vykonal s maloletou pohovor kolízny opatrovník, pred ktorým sa maloletá vyjadrila, že sa u matky cíti veľmi dobre. Je jej u nej super. Má rada svoju izbu. Uviedla, že jej nič nechýba, ani stará matka. Mama je dobrá, učia sa spolu a uvarí jej to, čo má rada. Očakávala prestup do inej školy, lebo je pomalá. Počas pohovoru bola zhovorčivá a veselá. Matka je evidovaná ako nezamestnaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda. Uviedla, že maloletá má od februára prestúpiť do Q. Dunajskej Stredě po tom, čo absolvovala vyšetrenie v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Dunajskej Stredě, kde bolo zistené, že maloletá má nízku intelektovú kapacitu. Kolízny opatrovník opätovne skonštatoval, že matka má vytvorené dobré podmienky pre zabezpečenie zdravého fyzického, sociálneho a psychického vývinu maloletej X.. T. XX.XX.XXXX bol uskutočnený aj opakovaný pohovor psychologičky F.. F. s maloletou na H. poradensko-psychologických služieb R. v T. X.. Q. na tvrdenie starej matky maloletej, že na R. v T. X. a na označenom referáte rozprávajú po maďarsky správa obsahovala aj informáciu, že psychologička, ktorá viedla pohovor s

maloletou je slovenskej národnosti. Cieľom stretnutia bolo zistiť, ako maloletá vníma jej terajšiu situáciu, či sa v novej škole cíti dobre, ako sa k nej správa matkin priateľ, či na nej nebadáť známky týrania alebo zanedbávania a či zostala v kontakte so starou matkou z otcovej strany. Naposledy, keď chcel i starú matku z otcovej strany pozvať na ÚPSVaR bola spokojná, že ju vnučka navštíva partnerom týraná, či už psychicky alebo fyzicky. Cíti sa t.č. veľmi dobre, len bola v tom čase prechladnutá, no keď bude v poriadku, navštívi aj babku E. otca, keď príde domov. Viackrát deklarovala, že je s mamou a jej partnerom a jeho rodinou šťastná. Podľa vyjadrenia matky je dcéra teraz pokojnejšia. Napriek tomu, že na základnej škole v W. dosahovala lepšie výsledky, myslí si, že dcéra sa neprimerane dlho učí, má pomalšie tempo a preto súhlasila s odporúčaním riaditeľky školy, aby dcéru dala na špeciálnu základnú školu, kde je menej žiakov a pedagógovia im môžu venovať špeciálnu pozornosť. Najprv ju to zaskočilo, no súhlasila. Hľadá si prácu, popri ktorej by sa mohla dcére čo najviac venovať.

30. Z potvrdenia Q.31. Dňa 08.02.2018 bol opätovne vykonaný pohovor s mal. X. priamo konajúcou sudkyňou. Maloletá sa na výsluch dostavila v sprievode matky a jej partnera Y. S.. Bolo zrejmé, že maloletá má k partnerovi matky vytvorený pozitívny vzťah, ešte pred pojednávacou miestnosťou, pred odvedením maloletej do výsluchovej miestnosti pre maloleté deti, kde sa pohovor uskutočnil, sedela vedľa neho, uvoľnene sa k nemu túlila, kým sa matka prechádzala okolo. Maloletá pôsobila aj na začiatku pohovoru stresovaným dojmom. Na otázku, prečo je taká vystresovaná uviedla, že stresuje, pretože sa bojí, že ju pani sudkyňa dá späť do Bratislavy. Nechce ísť späť do Bratislavy. V T. je jej dobre a chce byť s mamou. Nepamätala si, že už bola na súde a nepamätala si ani osobu sudkyne. Vyjadrila spokojnosť s jej súčasnou situáciou. Zosmutnela, keď jej sudkyňa pripomenula, že bola predtým s babkou a tetou a vie to porovnať, ako jej bolo, čo odôvodnila tým, že sa nechce vrátiť do W.. Presvedčivo uviedla, že S., ako volá maminho partnera, je super. Venuje sa jej s učením, hrajú sa spolu a jašia sa spolu. Vie, že má 4 deti, ale nemá ich pri sebe. Ona ich ešte nevidela. Mamina sa k S. správa milo. Bola nervózna deň pred súdom, kvôli tomu, že bude súd. Keď nie je súd je mama v pohode. Aj mama sa s ňou učí. Predtým sa musela veľa učiť. Teraz je preradená do inej školy a hneď prvý deň dostala 4 jednotky, čo uviedla veľmi spokojne a hrdo. Chystala sa na chrípkové prázdniny. Potvrdila, že do novej školy sa trochu bála ísť, ale teraz je spokojná. V novej škole si hneď našla nové kamošky - H., Viky, H. a kamoša F.. V triede ich je osem. Keď ich je máličko, dobre sa učia. V Dunajskej Strede ich bolo v triede asi 30, mali tam aj družinu. V novej škole už družinu nemajú. Po škole o 12.30 hod sa naobeduje v kuchynke, ide sa obliecť a čaká na mamu. Potom idú spolu domov. Doma sa učí, ale menej. Nie do noci, ale také dve minúty. Na X. háji mali veľa písomiek za jeden deň, tam sa musela učiť viac. Na to, ako bolo so školou v W. uviedla, že si nepamätá. Ale inak to v Bratislave bolo to hrozné. S. U. ju bila ako mamu. S ťažkým povzdychom povedala, že mama povedala, že to mala takisto ťažké. Nechcela bližšie rozvádzať, ako jej bolo v Bratislave. Jednoznačne však uviedla, že u maminy je jej lepšie a chce zostať u maminy a výslovne povedala, že dúfa, že to pani sudkyňa takto aj napíše. S tatinom si volá málo. Zabudla si telefón u babky a tato jej musí volať na maminu. Je smutná, že sa tatinova babka odsťahovala do Šamorína do paneláku. Už si nepamätá, kedy túto babku videla. Tieto Vianoce bola s maminou. Boli dobré, pod stromček dostala veľkú krabicu 50 hier. Najčastejšie sa hráva s S., ale aj s mamou. S. dostala oblečenie. V dome u mamy čo mali mokré už prerobili a aj u nej v izbe veľkú mokrú škvrtu už spravili. Izbičku má super. Pomáhala, keď sa jej pripravovala. H. aj s S. aj s mamou. Má tam nálepky C., hry, má tam aj stoličku s kolečkami. Nemá tam počítač, ale má tam vlastný stôl. Čo sa týka školy, keď mala porovnať bratislavskú, v X. háji a terajšiu, tá tretia, do ktorej chodí teraz, je najlepšia, lebo sa tam môže učiť aj zabávať. Na otázku, či nechce vidieť babku iba záporne pokrútila hlavou. X. nechcela k tomu bližšie hovoriť, ale potom povedala, že sa na úrade práce bili. Teta vtedy začala biť mamu. S. ju chránil. Keď sa okolo nej mlátili, babka ju začala škrtiť pri aute, kedy ju babka a teta chceli zobrať od mamy. W. ju vtedy ťahala a vyzliekla jej vtedy aj veci. Nevedela dýchať. Zostala len v sandálkach a gačkách. Ohľadom dovolenky v I. povedala, že tam bolo super, ale už tam nechce ísť, lebo keď sa vrátila, nechceli ju dať. Prišli vtedy policajti a teta ju nasilu zamkla v aute, aby sa nestretla s mamou. A mame povedala, že sa jej bojí, ale to nebola pravda. Vlastne sa bojí svojej tety, lebo mama by ju nikdy nebuchla. Teta ju ale buchla veľa krát, keď sa napríklad zle učila, alebo dostala horšiu známku alebo poznámku. Keď sa nechcela učiť, buchla ju teta papučou po bruchu. Deti by mali byť stále pri mame a nie pri iných, lebo mamy sú vždycky dobré, aj jej mama. Mamu ľubi, aj sa spolu mojkajú. Na záver na otázky ohľadom stretávania sa s babkou uviedla, že by sa s ňou teraz nechcela stretnúť.

32. Dňa 13.03.2018 na žiadosť súdu vypracovala triedna učiteľka maloletej X. v Q. základnej škole na V. ul. Č. XX v T. strede hodnotenie maloletej. V správe sa uvádza, že maloletá je žiačkou 4. ročníka a variant školy od XX.XX.XXXX. Q. má vytvorené všetky podmienky a predpoklady pre jej ďalší progresívny vývin

za jej vlastnej aktívnej spolupráce a podpory zákonného zástupcu. P. X. sa javí ako milé, priateľské a bezkonfliktné dievčatko. Za takú krátku dobu sa zžila s kolektívom triedy. Je milá, ochotná pomôcť svojim spolužiakom ako aj triednej učiteľke. Je priateľská, poslušná a kontakty so spolužiakmi nadväzuje ľahko. Zaujíma sa o dianie v triede, s radosťou sa zapája do triednych a školských aktivít. V oblasti správania a návykov sa u nej zatiaľ žiadne anomálie neprejavili. Jej školská výkonnosť bola k podaniu správy veľmi dobrá. Na hodinách je aktívna, ochotne spolupracuje a vie pracovať aj pekne samostatne. Výklad učiteľky pozorne sleduje a tak väčšinu predpokladaných úloh rieši samostatne. Niekedy, keď si nie je istá, požiada o pomoc pedagóga, resp. asistenta. Aj u nej ako u každého žiaka je potrebná motivácia, pochvala a pomoc. Píše pekne, číta veľmi dobre, od práce sa neodťahuje. Je veľmi usilovná, šikovná aj na hodinách výchovných predmetov. Všetky úlohy sa snaží plniť nielen k spokojnosti svojej, ale aj učiteľovej. Na vyučovanie je vždy pripravená a psychický stav X. nenaruša jej výsledky vo vyučovacom procese a ani jej školskú výkonnosť. Do školy vždy prichádza v sprievode matky, s ktorou je trieda učiteľka v dennom kontakte. O deň si s ňou vymieňajú informácie týkajúce sa tak školských povinností ako aj psychického stavu a psychickej pripravenosti X. na vyučovací proces. F. neprítomnosti dieťaťa v škole z dôvodu choroby si matka vyžiadala úlohy na domácu prípravu, takže sa podieľa a dbá na to, aby jej dieťa v škole prosperovalo a napredovalo. P. má k matke podľa názoru triednej učiteľky pozitívny vzťah. Do školy chodí vždy čistá, riadne upravená, pripravená na vyučovanie a bez známok stresu a nepohody.

XX. Vo vzťahu k návšteve Q. základnej školy V. XX v T. X. sa súd oboznámil aj s ďalšími pre rozhodnutie vo veci relevantnými dôkazmi a to diplomom školy z XX.XX.XXXX za 2. miesto v prednese poézie a prózy v školskom kole a diplom Q. N. klasy zo dňa XX.XX.XXXX za 2. miesto v súťaži žiakov špeciálnych základných škôl okresu T. X. v prednese poézie, žiackou knižkou maloletej zo školského roku XXXX/XXXX z ktorej ku dňu vyhlásenia rozsudku vyplýva výborné hodnotenie maloletej zo všetkých hodnotených predmetoch a ospravedlnené absencie od všeobecného lekára, pediatrického neurológa, rádiológa, nefrológa a klinického imunológa a alergológa v dňoch XX.XX.XXXX - XX.XX.XXXX (choroba), špeciálne vyšetrenia XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX, XX.XX.XXXX a zo dňa XX.XX.XXXX ospravedlnenie z R. DS - návštevy H. u Dr. F.. Na vysvetlenie matka uviedla, že referát navštevujú cca 3x mesačne na odporúčanie R. z leta 2017 v zásade v skorých popoludňajších hodinách po vyučovaní. Z poznámok vyplynula ospravedlnená neprítomnosť maloletej z rodinných dôvodov v dňoch 08.02.2018, 12.04.2018 a 27.04.2018, t.j. v dňoch pojednávania súdu v predmetnej veci. Po 08.02.2018 pred 12.04.2018 je v poznámkach triednou učiteľkou Mgr. Y. Degnerovou vpísané potvrdenie, že o neprítomnosti dieťaťa, či už z rodinných dôvodov alebo z dôvodu návštevy lekára je vždy informovaná. Matka ohľadom absencie maloletej v dňoch pojednávania uviedla, že by po dcéru nestihla ísť do školy po vyučovaní, keď v škole majú výlučne obedy a nie družinu, pričom maloletá v pondelok a v stredu navštevuje čitateľský krúžok a angličtinu.

34. Súd ako svedkyňu vypočul P. D., učiteľku maloletej na základnej škole v W.. Uviedla, že maloletú učila dva roky, na začiatku školského roku v druhom ročníku dokonca čítala najlepšie z triedy, sama rada chodila do knižnice. Po 40 ročnej praxi v špeciálnej pedagogike však skonštatovala, že potrebuje významnú pomoc v učení keďže jej chýba výber podstaty učiva - čo si má zapamätať. Rozhodne nie je hlúpa, chýba jej skôr zdravý sedliacky úsudok a treba jej v tomto smere pomôcť. Ide o dieťa ktoré sa dokáže namemorovať, ale nevie o čom. Bolo s ňou nutné vybrať to najpodstatnejšie z učiva, keďže veľa čítala, pravopis mala v oku a v ruke a nerobila veľa chýb, v prípade takýchto detí je viditeľné ak sa s dieťaťom pracuje, čo vždy robila evidentne stará matka a pani Q., ktorá po X. niekedy chodievala do školy a výrazne jej pomáhala v matematike. F. Q. poznala svedkyňa len cez X., nie profesionálne. Maloletú charakterizovala ako nekonfliktné dieťa, ktoré je však ľahko ovplyvniteľné, matku maloletej nepoznala až do februára či marca roku 2016, kedy si bola vziať X. v škole a strávila vtedy u matky asi tri týždne. Keď sa jej po návrate deti v škole pýtali prečo sa vrátila, vravela niečo v tom zmysle že sa tak dohodli, pričom sa javila spokojná že prišla spať, aj keď sa jej spýtala čo by si sama vybrala, vždy hovorila že p. Q., s ktorou mala vypestovaný veľmi pekný vzťah. Na vysvetlenie v akom kontexte sa maloletej pýtala na jej voľbu, svedkyňa uviedla, že to bolo ku dňu matiek, sama udala že je radšej v W. u starej matky. Mala vždy všetko aj po materiálnej stránke, chodili s ňou plávať, korčuľovať, do divadla. Na otázku či sa svedkyňa zaujímal prečo matka nie je prítomná v živote dieťaťa uviedla, že jej bolo povedané že je niekoľko rokov v starostlivosti starej matky. Rozsah kontaktov X. s matkou ale nevedela posúdiť, keďže X. i evidentne niekedy vymýšľala, chcela aj to aj to. Na babku bola naučená, zvyknutá. Keď po 01.09.2017 zisťovala prečo X. nenastúpila do školy, po informácii u starej matky, že sa nachádza u matky, kontaktovala telefonicky priamo matku. Matka jej tvrdila že napriek tomu že zo

základnej školy v T. X. neprišlo do 10.09.2017 hlásenie o zmene školy, ktoré zaslali až 18.09.2017, si sama povinnosť prihlásiť maloletú splnila. S matkou maloletej sa vtedy bavili že sa chce X. nakontaktovať so spolužiačkami, k čomu asi aj došlo. Pýtala si vtedy X. k telefónu. Pri komunikácii odpovedala však veľmi stručne, jedno-dvojslovnými odpoveďami. Čo sa týka minulosti, podľa nej bola X. v W. šťastná a spokojná a čo do vedomostí stará matka so sestrou urobili maximum. Maloletá totižto potrebuje dennú starostlivosť aby prospievala a mala prospech na výborné a chváľitebné. Pri jej intelektovej výbave to bude čoraz náročnejšie a treba s ňou veľa pracovať. Vždy sa veľmi rada učila a nemala problém ani so Na otázku PZN aká bola dochádzka maloletej svedkyňa uvádza že skoro vôbec nechýbala. V porovnaní s inými deťmi bola zdravé dieťa s minimom vymedzených hodín. V prípade, ak by nemala dostatočnú pomoc pri učení by podľa svedkyne bol zložitý hlavne prechod na druhý stupeň, zvykanie si na nových učiteľov a ich požiadavky. V takom prípade by bola prognóza veľmi zlá a už v 6. - 7. triede je predpoklad že by bola veľmi zlým žiakom. S výraznou podporou akú mala v minulosti môže ukončiť ZŠ a určite učňovskú školu. Po návrate maloletej z Dunajskej Stredy maloletá v škole hovorila, že sa jej tam v škole nepáčilo, sedávala vtedy vedľa nej a držala ju, nechcela si ísť ani po učebnice, ktoré jej chýbali, nevedela kam patrí, čo je pre ňu veľmi zlé. Mala vtedy aj horšie známky a bola badateľná väčšia nesústredenosť. Veľmi často sa vtedy pýtala aj na toaletu, čo svedkyňa prikladala psychike. Aj jej dlhšie trvalo kým sa pred ňou X. otvorila a priznala, aké to má ťažké. Maloletá sa vie odprezentovať, má pekný recitačný prejav a idú jej humanitné predmety. Špeciálne školstvo má opodstatnenie preto, aby mali deti ktoré sú naň odkázané, šancu čo najlepšie sa zaradiť do života. X. X. sa nechcela učiť, jej kapacita je taká že ešte niečo dokáže. Maloletá vyžaduje špeciálnopedagogický prístup v zmysle vytvorenia stereotypov pre dieťa, vytvorenia prepojení medzi hemisférami, nácviku sústredenia. Ide o každodennú systematickú prácu bez možnosti vynechania, pričom stačí 5 minút. Rodič alebo iný príbuzný na to sám nestačí, musí to byť pod dohľadom odborníka.

35. Počas pobytu maloletej u starej matky navštevovala maloletá zariadenie P. - súkromné psychologické služby na X. X v W.. Z potvrdenia tohto zariadenia vydaného na žiadosť starej matky dňa 29.01.2018 vyplynulo, že maloletú psychologicky a špeciálno-pedagogicky vyšetrili v čase jej pobytu u starej matky na žiadosť starej matky v súvislosti s ťažkosťami v učení. V správe sa konštatuje, že maloletá je dieťa so zníženou schopnosťou koncentrácie pozornosti, s intelektovou kapacitou v dolnom pásme priemeru až podpriemeru. Z tohto dôvodu odporučili pre maloletú aj špeciálnopedagogickú starostlivosť. Špeciálny pedagóg ponúkol na zmiernenie jej ťažkostí zaradenie do reedukačného programu, ktorý vyžaduje každodenné cvičenie v domácom prostredí pod metodickým vedením a následné pravidelné kontroly. Odkedy je maloletá v starostlivosti matky bola spolupráca prerušená.

36. Starý otec maloletej zo strany matky F. Q. vo svojej výpovedi uviedol, že dcéra (matka maloletej) pre neho neexistuje po tom čo na neho v r. 2016 so svojim druhom, ktorého na súde videl prvý krát, podali trestné oznámenie, že ju zbil. V oznámení boli úplné nezmysly, prejednávala to T. X. a bolo to zrušené, pričom to neskôr chceli zaonačiť, že mal byť svedok, dcérin druh bol v podmienke a keby bol trval na tom, že krivo vypovedal, šiel by do väzenia, on však nechcel byť zákerný. Práve dcéra im chce len zle. Potvrdil, že ju raz vyhodil sám a raz odišla sama, vyhodil ju keď nechala X. u pani Q.. Vtedy mala priateľa vo Vajnorochoch, za ktorým odchádzala. Vnučku od 3,5 roka fakticky nechávala v ich starostlivosti a napriek tomu, že u nich bývali im nič neplatila. Vtedy ju poslal za ním aj s malou, že nemieni byť oslíkom a neustále na ňu doplácať. Dcéra odišla a vnučku odvieďla p. Q.. Potom keď ju (priateľ) vyhodil, sa k nim vrátila, ale odišla druhý krát v decembri 2015. Povedal, že zadarmo u neho bývať nebude. Sám sa zdržuje na chalupe aj vtedy sa po troch mesiacoch vrátil do bytu a bola tam. Starali sa aj o malú a nikdy im nič nedávala, rovnako ako vnučkin otec. Vtedy odišla a nechala malú doma. Uzurpovala si ju až vtedy keď si podala manželka návrh na náhradnú osobnú starostlivosť. Podľa neho ide dcére o peniaze. Sama nikdy poriadne nič nerobila, aj s druhom ich označil za príživníkov. Kým vnučka nechodila do školy bola prevažne aj cez týždeň u nich, keď začala chodiť do školy od pondelka do piatka bola u p. Q. a na víkendy chodila s manželkou za ním na chatu. Vyjadril sa, že dcére neverí a má obavy, že to nedopadne dobre. Vyjadrovala sa, aby ju nechali užívať si. Aj s druhom majú obaja dlhy, čo našiel na internete po zadaní dcérinho mena, na potvrdenie čoho založil do spisu print screen z internetu o tom, že dcéra požiadala o pôžičku vo výške XX.XXX eur, z ktorého však nebolo možné zistiť dátum takejto žiadosti ani iné bližšie informácie. Ďalej uviedol, že sa dcéra potrebuje dostať aj z Bratislavy lebo s manželkou majú na krku jej vymáhačov dlhov, sama dcéra sa vyjadrila že má život na slučku. Po tom trestnom oznámení čo na neho podala s ňou skončil a je vydedená. Vzťah maloletej X. k matke označil za kladný, ale podľa neho má jeho dcéra k vnučke záporný vzťah, sám matku maloletej opakovane prosil aby sa X. viac venovala. K súčasnej snahe matky zabezpečiť osobne starostlivosť o dieťa uviedol opakovane, že matke maloletej

neverí, príliš veľa krát ho sklamala. Je presvedčený že jej ide iba o peniaze, keď v minulosti nemala problém odísť bez dcéry za inými mužmi, po rozvoze za dvomi - za priateľom z Q. a za terajším druhom. Dcéra si podľa neho myslí že od exmanžela môže dostať väčšie alimenty a možno jej ide o peniaze zo sociálky, keďže nikde nerobí. Poprel, že by bol svedkom toho, že by stará matka bránila matke maloletej v kontakte s dcérou uvádza a uviedol, že malá sama nechcela ísť za mamou, lebo jej vadil jej priateľ a aj terajší druh. Vie že z predchádzajúcim partnerom ktorý mal sám v starostlivosti staršiu dcéru ako X., dcéra pred vnučkou súložila, čo dedukoval z vyjadrenia maloletej, že staršie dievčaťko povedalo že sa jej otec so X. mamou „honia“. P. W. na svojej chate sa prevažne združuje 5 rokov. V Bratislave trávi minimum času, v roku 2016 aj v tomto roku možno dva dni do roka - na Q. a keď si napr. pred dovolenkou príde zbalíť veci. Na víkendy ale manželka aj s vnučkou chodili za ním na chalupu. Matka maloletej tam bola možno dvakrát. Aj to na X. narodeniny. Práve kvôli víkendovým kontaktom vie, že manželka stretávaniu dcéry s vnučkou nebránila. Za dôležitého človeka v živote maloletej označil jednoznačne svojho syna, s ktorým chodila plávať, korčuľovať a na bicykli, čo ju sám naučil.

37. Brat matky maloletej a syn navrhovateľky F. Q. ml. vo svojej svedeckej výpovedi uviedol, že spoločnú domácnosť s matkou už nevedie asi posledných 5 rokov. Čo sa týka sestry, ktorá je o 7 rokov staršia, žila s nimi tak striedavo. Odsťahovala sa prvýkrát keď mala 18 rokov, keď odišla k priateľovi. Neskôr jej často pomáhal, sťahoval ju od rôznych priateľov, naposledy z Q. asi v roku 2014. Situácia sa zvyčajne opakovala - sestra sa odsťahovala, porobila si dlhy, potom sa s plačom vrátila, aby sa dala u rodičov dokopy a zase sa odsťahovala. Najskôr si zobrala aj dieťa a potom ju vrátila buď mame alebo ju dala tete. Sám X. často brávala so sebou, od jej 2-3 rokov na výlety a akcie s kamarátmi s deťmi. Hoci volával aj sestru, kým u nich ešte žila, išla možno 2x a aj vtedy často telefonovala a o X. sa nestarala. Dohliadal na ňu vtedy sám. Od kedy sa odsťahoval od rodičov so X. bol v kontakte aspoň raz týždenne. Chodili sa spolu korčuľovať, bral ju na splav, bicyklovať. Boli spolu na vianočných trhoch vo Q.. Vyzdvihoval si ju väčšinou u mamy, ale je pravdou, že často bývala u tety, kde prespávala a to kvôli škole, s ktorou jej teta pomáhala. Učenie X. nešlo ľahko, keď sa s ňou sám na jednom výlete učil všimol si, že jej bolo treba učivo viackrát vysvetliť a zopakovať. Dostala vtedy dvojku, čo on nepovažoval za nijak hroznú vec. Vzhľadom na vekový rozdiel si nepamätal na čas, kedy sestra bývala často u tety, ale vie že aj potom k nej často chodievala. Odtedy je maloletá u matky s ňou okrem jedného dňa po dovolenke s mamou už nebol. Nezdvihala mu telefón keď volával cez sestru, ktorá mu tvrdila, že s ním nechce hovoriť. Spolu s mamou boli od leta 2017 v O. možno 6-7x. Buď im neotvárali dvere alebo otvorili, pozdravili a zabuchli. Pred Veľkou nocou od sestry dostal fotku X. s diplomom za 2. miesto za recitáciu, volal hneď sestre, ktorá mu nezdvihla. Nezdvihla mu ani sama X. jej telefón. Následne jej poslal SMS, prečo mu nezdvíha. Odpovedala mu, že s ním nechce hovoriť a keď reagoval prečo, či už ho nemá rada, toto mu potvrdila. Nepozdravila ho ani pre ostatným pojednávaním, pred ktorým vypovedala, pričom sa priateľ matky snažil, aby od neho odpútal jej pozornosť. S. na neho podal aj trestné oznámenie za vyhrážanie sa smrťou vo februári 2016, pričom ho však sám videl prvýkrát v lete v r. 2017 pri odovzdávacke. Hoci na neho mohol dať trestné oznámenie za krivé obvinenie, z čoho aj kvôli podmienke mohol mať problém, sám tak neurobil a ani mama. Po prevzatí X. sestrou minulý rok po ňu ešte išiel kvôli dovolenke s rodičmi a po dovolenke ju ešte vzal na pár hodín od jeho rodičov. Keď sa jej pýtal, či sa teší do novej školy, povedala že sa neteší. Pri neskorších udalostiach už prítomný nebol. Na adresu priateľa matky Y. S. sa maloletá po jej návrate z prvého krátkeho pobytu v T. X. vyjadrovala tak, že ho nemá rada. Inak sa s ňou na túto tému nerozprával. Sestra si zablokovala jeho telefónne číslo. Keď jej voláva teraz volá jej z neznámeho, avšak keď jej následne pošle SMS musí vedieť kto sa jej pokúšal dovolať. Nebol svedkom, že by stará matka bránila v kontakte sestry s maloletou, naopak matka navádzala sestru k tomu, aby sa viac venovala dieťaťu. Ani neskôr nebol zo strany matky svedkom, že by bezdôvodne styk odoprela, nepustila neter iba vtedy keď bola chorá. Začiatok vzťahu sestry s p. S. začal vnímať v čase, kedy sestra X. zobrala zo školy a vzala ju prvýkrát do T. X.. Vedel o dvoch vzťahoch sestry po jej rozvoze - s mužom z Q. a teraz s S.. Sestru nepovažuje za spôsobilú postarať sa o dcéru nakoľko nevyklučuje, že by sestra mohla ohroziť dieťa v prípade, ak na ňu príde veľký hysterický záchvat aký spomínal. Svedkom takéhoto záchvatu u sestry bol 2x s odstupom 3-4 dní v čase kedy jej chcel pomôcť riešiť jej dlhy, ktoré boli cca XX XXX. eur a to v roku 2015 a potom ešte raz keď jej s p. Q. a mamou išli hľadať novú prácu s vhodnejšou pracovnou dobou, ktorá by jej umožňovala starať sa o dieťa a tlačili kvôli tomu na ňu. Spätne im zvyčajne potvrdila, že si niekoľko hodín po týchto záchvatoch nič nepamätá.

38. Otec maloletej sa vo svojej výpovedi zameril na svojej plnenie vyživovacej povinnosti k maloletej a skutočnosť, že mu bolo zo strany matky dlhodobo bránené v riadnych kontaktoch s maloletou. Pracuje 6 rokov ako balič vo Q. W. a to cez agentúru s nepravidelným príjmom priemerne vo výške XXXX libier

netto mesačne. Z toho má náklady na bývanie s kolegami cca. XXX libier, na stravu cca XXX libier, na výživu maloletej platil starej matke XX eur a tiež uhradil iné náklady napr. pobyt u neho. D. pre dcéru a matku zakúpil asi týždeň pred tým ako prišli, keď docestovali vo štvrtok XX.X.XXXX. V W. plánuje ostať kým nesplatí posledný dlh voči Slovenskej sporiteľni ktorý je cca X XXX eur a spláca ho po XX eur mesačne, pričom sa budem snažiť splatiť ho čo najskôr avšak výhľadovo v W. môže zostať možno ešte 10 rokov. S návrhom na zverenie dcéry do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky súhlasil a teda sa k nemu pripojil, keď sám bol ešte počas spolužitia svedkom zvláštnych reakcii matky maloletej a to ešte v Q. keď sa zavrela do kúpeľne a pokúšala sa samú seba ohroziť a neskôr v prenajatom byte v F. kedy dostala zvláštny záchvat, kedy sa začala triasť, nevedela čo robí a to po tom čo sa maloletá rozplakala. Volal vtedy jej matku no keď prišla exmanželka už bola ukludnená po tom čo sa mu ju podarilo dostať do sprchy a aj preto chcel požiadať o jej vyšetrenie. Tiež považoval za zarážajúce, že exmanželka dcére povedala že jej stará matka z jeho strany je mŕtva a tiež poprel že by sa exmanželke vyhrážal únosom dieťaťa. Na otázku súdu či vzhľadom na uvedené prejavy nemal potom otec obavy uzavrieť rodičovskú dohodu pred súdom v rozvodovom konaní v znení ako bola uzavretá uviedol, že dcéra mala byť síce zverená matke, avšak každý druhý týždeň sa s ňou mal možnosť stretávať sa. Nevedel odpovedať na otázku, prečo nepožiadaval o zmenu rozsudku v časti rozsahu styku keďže dlhodobo žije vo Veľkej Británii a musel si byť vedomý nevykonateľnosti takéhoto rozhodnutia. Neskôr v priebehu konania vo viacerých písomných podaniach o.i. namietal osobu súčasného druhu matky maloletej, keď uviedol, že mu pripadá neetické, aby do výchovy dieťaťa mohol negatívne zasahovať v minulosti trestne stíhaný muž, ktorá sa nestará o svoje 4 deti, pričom mal v priebehu konania z jeho pohľadu priznaných viac práv, než on ako otec maloletej. Matka podľa neho urobila z dcéry účelovo mentálne postihnuté dieťa, čím podľa neho sleduje získanie štátnych dávok. Okrem výsledkov v škole po opätovnom návrate maloletej k matke v priebehu konania za neúspech a neschopnosť matky postarať sa o dieťa označil aj návštevu všetkých odborných lekárov, o ktorých návštevách bol informovaný prostredníctvom školy. Vo vzťahu k tvrdenému mentálnemu postihnutiu dieťaťa namietal spôsob jej následného výsluchu súdu, keď k nej pristupoval ako k normálnemu dieťaťu. S poukazom na jednu zo psychologických správ maloletej zo dňa 11.09.2017, kde sa konštatoval intelektový potenciál maloletej v pásme nadpriemer, pokles intelektu až na mentálny postih zistený za 2 mesiace a 17 dní podľa neho mohla zapríčiniť práve matka s jej druhom. Namietal, že nevie, z čoho rodina matky žije a vyjadril obavu, aby sa živiteľom nestala jeho dcéra. Matku maloletej označil za psychicky nestabilnú, namietal, že sa maloletá opätovne nestretáva s jeho matkou.

39. Zo správy psychiatričky P.j vydanéj dňa 14.11.2017 na žiadosť súdu bolo zistené, že matka maloletej bola v jej liečbe od 22.11.2013 do 25.08.2014. Odvtedy pacientku nevidela. Podľa zdravotnej dokumentácie bola u nej zistená emotívna a afektívna labilita, afektívna inkontinencia/výbušnosť, „nevie sa ovládať“... „bola v Y.“ a pod. Liečená bola pre T.v spôsobený reaktívne, napr. finančnou frustráciou. Z lekárskej správy menovanej lekárky zo dňa 22.11.2013 vyplýva, že matka sa anamnesticky sťažovala na to, že manžel narobil dlhy cez nebankovky, pri rozvode jej uložili dcéru nosiť k bývalej svokre do Šamorína, lebo bývalý manžel bol v Y.. Dohodli sa, čo bolo aj v rozsudku o rozvode, že jej bude platiť na dcéru len 90 eur, ale bude splácať popri tom dlhy, čo už nebolo na papieroch. Sťažovala sa, že ju osoby z nebankovky sledujú v práci, rovnako aj dcéru v škôlke, a že na ňu robili psychický teror, pričom aj bývalá svokra na ňu tlačila, aby dlhy splácala sama. Nebola si vedomá, kde manžel utratil peniaze, lebo na chod domácnosti neprispieval a ešte na materskej musela žiadať svoju matku o finančnú pomoc. Subjektívne bola depresívna, bez nálady, s vtieravými samovražednými myšlienkami, nervózna, výbušná bez príčiny, plačlivá pokiaľ chvíľu v obchode nemala zákazníka. Posledný rok schudla 20 kg. Veľa fajčila, nechutilo jej jesť, neohla spať, nevedela posedieť, trpela nespavosťou. Objektívne psychiatricky bola v popretí klinického obrazu depresívna nálada, apatia, hypobúlia, činnosťná dekompenzácia, insomnia, anorexia s úbytkom na váhe. V anamnéze zvýšená intrapsychická tenzia a afektívna inkontinencia a ťažký existenčný stres.

40. Zo správy P. vyplýva, že matka bola v jej ambulancii liečená od r. 2009 až 2012. V anamnéze bola neurpsychiatrická záťaž, v minulosti bola údajne liečená na depresívnu poruchu. Na prvovýšetrenie ju priviedla matka. F. udávala, že má dcéru, ale tiež udávala, že sa o ňu nevie postarať. Mala dysharmonický vzťah, existenčné problémy. So starostlivosťou o dcéru jej pomáhala matka. Bola výrazne anxiózná (úzkostná), vykazovala vysokú hladinu intrapsychickej tenzie, obhryzené nechty. Depresívny syndróm, exhaustívny syndróm (vyčepnanosť). Po nastavení na antidepresíva sa jej stav kompenzoval. Posledná kontrola bola 2.01.2012. Liečbu ukončila sama, na kontroly sa potom nedostavovala. Pacientku lekárska uzavrela s diagnózou: B. stredne ťažkej depresie. P. informácie o pacientke nemala, až v r. XXXX sa

na ambulanciu dostavila jej matka (navrhovateľka), ktorá udávala, že sa dcéra o dieťa nestará, vedie neusporiadaný život. Tieto informácie lekárka nemala ako verifikovať.

41. Na žiadosť navrhovateľky, ktorá opakovane namietala psychické problémy matky bola vyžiadaná správa od psychiatra Doc. Q., I.. Bolo zistené, že matka maloletej bola hospitalizovaná na Oddelení detskej psychiatrie na W. XX od XX.XX. do XX.XX.XXXX, t.z. vo veku XX rokov (!) v 4. triede, t.j. zhruba v aktuálnom veku mal. X.. Z anamnézy udanej jej matkou (navrhovateľkou) vyplýva, že v 3. triede bola vo vyrovnávajúcej, v X. triede sa učila na X-ky. Doma bývala zlostná, agresívna proti bratovi, v škole rušila, bola zábudlivá, neposlúchla mamu, občas bola trestaná. Väčšinou ju učievala bezdetná teta, ktorú tiež už nerešpektovala. Zo psychologického vyšetrenia vyplynulo, že celková úroveň intelektových schopností v pásme podpriemeru, pričom názorová časť bola v pásme priemeru. Vedomie mala lucídne, kompletne bola správne orientovaná, psychomotorické tempo urýchlené, nálada tupšie euthymna, afektoemotívna labilita s iritabilitou a afektami zlosti, myslenie simplexné, znížená schopnosť vyšších logických operácií, znížená kritičnosť, intelektuálne podpriemer, prípadne na spodnej hranici priemeru, osobnosť detská s neurotickými rysmi, zhoršenie edukačných výsledkov pri zvýšenej ponopatii (chorobných prejavoch z prepracovania, únavy, vysilení). Ako diagnóza bola stanovená ľahká P.

42. Matka do spisu založila lekársku správu psychiatra P. L. A. zo dňa XX.XX.XXXX ohľadom jej aktuálneho zdravotného stavu z hľadiska duševného zdravia, zo záveru ktorej o.i. vyplýva, že matka t.č. nevykazuje známky duševnej poruchy a nie je indikovaná psychiatrická liečba či iná intervencia. Nebola u nej t.č. zistená žiadna duševná porucha či porucha správania, ktoré by jej zo psychiatrického hľadiska bránili vychovávať dieťa. Prejavuje psychologicky pochopiteľné obavy zo súdnych jednaní, z výsledku celého procesu. Y., strach, fóbie ako také neboli explorované, bez porúch vnímania. Osobnosť sa nejaví ako patologická, je bez prejavov heteroagresívneho alebo autoagresívneho jednania.

43. Vo vzťahu k osobe druhá matky maloletej Y. S. sa súd ešte pred zrušením predbežného opatrenia E. súdu T. X. oboznámil z odpisom z jeho registra trestov, z ktorého zistil, že má štyri záznamy: 1. rozhodnutím E. súdu T. X. zo dňa XX.XX.XXXX sp. zn. 3T XX/XX bol odsúdený za zanedbanie povinnej výživy na trest odňatia slobody podmiennečne na XX mesiacov so skúšobnou dobou do XX.XX.XXXX; osvedčil sa XX.X.XXXX; na páchatel'a sa hľadí, akoby nebol odsúdený; 2. rozhodnutím O. súdu S. zo dňa XX.XX.XXXX sp. zn. XNtc X/XX bol za zanedbanie povinnej výživy odsúdený na trest odňatia slobody nepodmiennečne na X rok v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia; podmiennečne bol prepustený XX.XX.XXXX so skúšobnou dobou na X roky; osvedčil sa XX.X.XXXX - týmto rozhodnutím súdu boli uznané dve cudzozemské odsúdenia E. súdu U. M. z XX.XX.XXXX a O. súdu C. W. z X.X.XXXX; 3. rozhodnutím E. súdu T. X. zo dňa XX.X.XXXX v spojení s uznesením O. súdu v S. z XX.X.XXXX sp. um. XTo XXX/XX bol za nedovolené ozbrojovanie odsúdený na trest odňatia slobody podmiennečne na X rok so skúšobnou dobou v trvaní X roky do XX.X.XXXX s probačným dohľadom s uloženým obmedzením zákazom stretávania sa s osobami ktoré majú na neho negatívny vplyv; osvedčil sa XX.X.XXXX - odsúdenie bolo zahladené a na páchatel'a hľadí, akoby nebol odsúdený; 4. rozhodnutím O. súdu v S. z XX.XX.XXXX sp. zn. XNtc X/XX bol za zanedbanie povinnej výživy odsúdený na trest odňatia slobody nepodmiennečne na X rok v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia; odňatie slobody nepodmiennečne na XX mesiacov v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia - týmto rozhodnutím súdu boli uznané nasledujúce X cudzozemské odsúdenia E. súdu U. M. z XX.X.XXXX a O. súdu C. W. z XX.X.XXXX.

44. Podľa § 30 ods. 1 Zákona o rodine majú rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa rodičia, ktorí majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

45. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

46. Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. (§ 45 ods. 1 Zákona o rodine). Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. V

rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu (§ 45 ods. 2 a 3 Zákona o rodine).

47. Náhradná osobná starostlivosť ako jedno z opatrení štátu na zabezpečenie riadnej výchovy maloletého dieťaťa, predstavuje jednu zo zákonných foriem náhradnej starostlivosti o dieťa, ktorá je definovaná ako viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov maloletého dieťaťa v prípade, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

48. V tomto kontexte je potrebné zdôrazniť, že pre prístupenie k aplikácii tohto právneho inštitútu musí byť okrem iných naplnená predovšetkým podmienka jeho nevyhnutnosti, t.j. iba v prípade, kedy rodičia skutočne nie sú schopní či ochotní zo subjektívnych alebo objektívnych dôvodov zabezpečiť starostlivosť o dieťa - jeho výchovu, denne nevyhnutné činnosti ako je strava, bývanie či ošatenie, zabezpečenie bežnej lekárskej starostlivosti, starostlivosť o školské záležitosti a dohľad nad jej riadnym plnením a zaistenie mimoškolských aktivít dieťaťa podľa jeho schopností a nadania, ale samozrejme v závislosti od materiálnych schopností rodičov, alebo v prípadoch vážneho objektívne preukázaného zanedbávania starostlivosti či zneužívania. Zanedbávanie môže byť telesné (pri zlyhaní zabezpečenia telesných potrieb dieťaťa - jeho výživy, ošatenia, hygieny, ubytovania, zdravotnej starostlivosti a ochrany pred ohrozením), citové (zlyhanie v zabezpečení citových potrieb dieťaťa v oblasti lásky a emocionálnej istoty), v oblasti vzdelania (zlyhanie v zabezpečení plných možností vzdelávania dieťaťa - vytrvalej absencie v škole, detskej práce v domácom prostredí či mimo domov) atp.

49. Právo dieťaťa na prvoradú starostlivosť jeho rodičov vyplýva okrem vyššie citovaného ustanovenia ústavy aj z čl. 7 Dohovoru o právach dieťaťa. Práve na základe čl. 9 citovaného dohovoru majú štáty, ktoré sú jeho zmluvnými stranami povinnosť zabezpečiť, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, ibaže príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom konaní určia, že také oddelenie je potrebné v záujme dieťaťa. Pokiaľ má byť takýto zásah do rodinného života legitímny, potom musí byť odôvodnený v prvom rade jeho nevyhnutnosťou so zreteľom na ďalšie okolnosti (ochrana záujmov maloletého), ale nie len výlučne zlepšením doterajších životných podmienok dieťaťa. To znamená, že nestačí, ak životné podmienky v rodine dieťaťa sú na kvalitatívne horšej úrovni, než by boli v niektorej z foriem náhradnej starostlivosti, pokiaľ sú ľudsky znesiteľné a neohrozujú riadnu výchovu maloletého dieťaťa. Náhradnú starostlivosť môže súd nariadiť až vtedy, keď ohrozenie riadnej výchovy dieťaťa nekvalitnou jeho života preváži nad jeho záujmom podporovať biologické väzby a rodinný život. Dovtedy, než nastane takáto situácia, má štát povinnosť pozitívneho záväzku - to znamená podporovať rodinný život, konať pozitívne a vytvárať také podmienky, ktoré budú k ochrane rodinného života a prispievať, pričom v prípade zásahu do rodinného života musí preferovať záujmy detí. Ďalším z nevyhnutných kritérií je dočasnosť takéhoto opatrenia, t.z. že štát má pozitívnu povinnosť, ktorá ho nielenže obmedzuje v kladení prekážok pre obnovenie spoločného života detí s rodičmi, ale núti ho vykonávať aktívne kroky vedúce k tomuto cieľu, pričom je povinný prijať opatrenia na uľahčenie obnovy rodiny hneď, ako to bude možné, pretože možnosť spoločného života znamená pre rodiča a jeho dieťa základný element rodinného života a prirodzený rodinný vzťah nie je ukončený tým, že je dieťa dané do verejnej starostlivosti (Rieme v. Švédsko rozh. Annuaire, č. 226-B, 1992).

50. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý upravuje výchovné opatrenia nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností, pričom ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení výchovných opatrení uvedených v ods. 2 cit. zákonného ustanovenia.

51. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

52. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zák. č. 160/2015 Z.z. o Civilnom sporovom poriadku (ďalej len CSP) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

53. V danom prípade mal súd z vykonaného dokazovania za preukázané, že na rozdiel od stavu v čase podania návrhu matka, ktorej bola maloletá X. zverená do osobnej starostlivosti po rozvoze jej manželstva s otcom maloletej, ktorý osobnú starostlivosť o dieťa nemá možnosť sám fyzicky zabezpečiť vzhľadom na jeho dlhodobé pôsobenie v zahraničí, túto starostlivosť aktuálne zabezpečuje riadne, v rámci svojich možností a schopností, v rozsahu, ktorý nemá za následok ohrozenie zdravého psychického a fyzického vývinu maloletej, ktorá skutočnosť bola potvrdená správami kolízneho opatrovníka školy, ktorú maloletá navštevuje, ako aj lekárskymi správami a to napriek tomu, že starostlivosť zo strany matky a predovšetkým podmienky, ktoré má matka vytvorené v kontexte s jej osobným životom nie je v súlade s predstavami starej matky a ostatných príbuzných z jej strany. Hoci súd nepochybuje o najlepších úmysloch starej matky, je potrebné opätovne zdôrazniť prvoradú úlohu biologického rodiča v živote každého dieťa a v neposlednom rade aj vôľu samotnej maloletej X. a predovšetkým jej aktuálne zjavný pohodový psychický stav. Prirodzená emocionálna naviazanosť maloletej na matku a jej kontinuálne pozitívny vzťah k matke nebol v konaní žiadnym spôsobom spochybňovaný a bol potvrdený aj správami zo psychologických vyšetrení maloletej. V kontexte tejto skutočnosti sa javí byť ako pochopiteľný aktuálne maloletou prezentovaný odmietavý postoj k navrhovateľke, resp. k jej sestre, ktorej neadekvátna ingerencia v konaní bola viac než zjavná tak z jej vystupovania pred súdom, ako aj z jej prítomnosti pri prevažnej väčšine konfliktných výstupov medzi matkou a navrhovateľkou, u ktorých osôb maloletá vníma nepriateľské naladenie a mimoriadne kritický postoj voči jej matke, zjavné tak z obsahu návrhu, ako aj z priebehu celého súdneho konania, podaní a prednesov starej matky a jej najbližších príbuzných (manžel, syn, sestra), ktorí sa evidentne snažia presadiť vlastné predstavy o výchove a starostlivosti o maloletú.

54. Hoci v konaní nebolo spochybnené, že hoci za diskutabilnej pomoci jej sestry, ktorá z rodinnoprávneho hľadiska nemá garantovanú zákonnú možnosť zasahovať do starostlivosti o maloleté dieťa pochádzajúce nie z priamej rodinnej línie, má navrhovateľka ako stará matka maloletej vytvorené podmienky pre riadnu osobnú starostlivosť o maloletú, s ktorou vzhľadom na relatívne dlhú dobu odkázanosti matky na ich pomoc v starostlivosti o dieťa mali dostatočný priestor na vytvorenie nepochybne blízkeho citového vzťahu, súd v danom prípade nevidel žiaden dôvod, ktorý by mal viesť v súčasnosti k odňatiu dieťaťa matke proti jej vôli a proti prirodzenej potrebe a túžbe dieťaťa, prezentovanej samotnou maloletou aj pred súdom a to opakovane, aj v čase, kedy sa dieťa nachádzalo na základe predbežného opatrenia v starostlivosti starej matky bez dostatočne kvalitného kontaktu s matkou, keď takéto opatrenie by okrem jeho bezpredmetnosti rozhodne nebolo v najlepšom záujme maloletej X., ktorá má v prvom rade právo na výchovu a starostlivosť jeho rodičov, resp. matky, ktorá vzhľadom na súčasné dlhodobé pôsobenie otca v zahraničí predstavuje v živote maloletej kľúčový prítomný rodičovský vzor. Navrhovateľkou požadovaný zásah do rodinného života jej vnučky teda rozhodne nie je nevyhnutný.

55. Žiadni starí rodičia a už vôbec nie ostatní vzdialenejší príbuzní rodiča nemôžu prenášať vlastné nenaplnené ambície či eventúalnu potrebu naprávať zlyhania vo výchove svojich detí na ďalšiu generáciu, keď prvoradú zodpovednosť za výchovu detí majú vždy ich vlastní rodičia, resp. ten z rodičov, ktorý si svoje rodičovské povinnosti riadne plní, resp. má reálne fyzicky možnosť ich plnenia.

56. Súd mal za jednoznačne preukázané, že matka má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o dieťa, hoci pravdepodobne v nižšom materiálnom i hygienickom štandarde, než je tomu u starej matky, resp. jej sestry, pričom však táto skutočnosť nezakladá legitímny dôvod, aby bola matka nedôvodne obmedzovaná vo výkone jej rodičovských práv, ktoré chce a môže vykonávať. Nakoľko návrh smeruje fakticky predovšetkým k zabezpečeniu objektívne lepších životných podmienok pre dieťa u navrhovateľky, než je tomu u matky v dôsledku deklarovaného aktívnejšieho a angažovanejšieho prístupu starej matky v uvedených smeroch v porovnaní s matkou, táto skutočnosť nepredstavuje zákonný dôvod na odňatie dieťa rodičovi rozhodnutím súdu, keď ohrozenie riadnej výchovy maloletej pri jej ponechaní vo výchovnom prostredí, ktoré jej vytvorila matka nebolo v konaní žiadnym relevantným spôsobom preukázané.

57. Taktiež neobstoja výhrady navrhovateľky smerované k prospechu maloletej, jej intelektuálnej kapacite resp. k zabezpečovaniu zdravotnej starostlivosti zo strany matky, keď je potrebné prihliadnúť na individuálne osobnostné a intelektuálne špecifiká a fyzické predispozície každého jednotlivého dieťaťa a primárnu zodpovednosť matky vo vzťahu k zdravotnému stavu dieťaťa. V tomto smere nebolo vykonaným dokazovaním preukázané, že by matka svoje rodičovské povinnosti v uvedených smeroch

po tom, čo jej bolo po zrušení predbežnej úpravy Okresného súdu Dunajská Streda tieto umožnené naplno realizovať zanedbávala. Naopak je zrejmé, že sa týchto povinností zhostila s plnou vážnosťou, riadne spolupracuje so školou a v uvedených oblastiach sa dôsledne riadi odbornými odporúčaniami, ktoré sa vzhľadom na aktuálny prospech dieťaťa, väčšiu uvoľnenosť maloletej, jej vynikanie v recitačných súťažiach javia byť na prospech maloletej. Vo všetkých správach zo šetrenia pomerov na strane matky sa konštatuje, že matka má vytvorené síce skromné, ale vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o dieťa, pričom v priebehu konania reálnym prístupím k stavebným úpravám v záujme zabezpečenia súkromia maloletej s cieľom zlepšenia týchto podmienok preukázala, že má skutočne úprimný záujem riadne zabezpečovať po všetkých stránkach starostlivosť o maloletú v záujme jej všestranne priaznivého vývoja.

58. Čo sa týka zisteného mentálneho postihu maloletej v priebehu konania po prevzatí dieťaťa matkou, v dôsledku čoho bola maloletá priradená do špeciálnej základnej školy súd konštatuje, že slabší intelektový výkon maloletej bol okrem jednej zo správ, kde však záver nekorešponduje s ostatnými konštatovanými zisteniami, potvrdený psychologickými, psychiatrickými a neurologickými vyšetreniami a bol evidentný už v čase, kedy faktickú starostlivosť o maloletú zabezpečovala navrhovateľka, resp. jej sestra napr. správou z centra P., na ktorú sa odvolávala samotná navrhovateľka, alebo priamo výpoveďou triednej učiteľky maloletej zo základnej školy v Bratislave. Už v tomto čase bola jednoznačne odporúčaná potreba špeciálnopedagogického prístupu k maloletej, nutnosť zachovania kontinuity ktorého taktiež zdôrazňovala navrhovateľka. Súd má za to, že kroky, ktoré matka v tejto súvislosti v spolupráci so školou a oslovenými odborníkmi uskutočnila je možné práve označiť za zachovanie kontinuity, resp. pokračovanie v procese nutného špeciálnopedagogického výchovného vedenia maloletej. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania teda rozhodne neobstojí argument, že by k mentálnemu postihu maloletej došlo v dôsledku nevhodnej osobnej starostlivosti matky, resp. nevhodného výchovného prostredia u nej. Aktuálne preukázané školské výsledky po zaradení do špeciálnej základnej školy v kontexte celkového hodnotenia maloletej a psychologických správ taktiež nie je absolútne adekvátne hodnotiť ako regres, naopak je zrejmé, že maloletá aktuálne u matky v rámci svojich osobných možností a predispozícií veľmi dobre prosperuje a výslovne deklaruje, že je šťastná a spokojná.

59. V tomto kontexte však súd dodáva, že vzhľadom na charakter konštatovaného mentálneho postihu dieťaťa nepovažoval za nutné pristúpiť k osobitnej technike pohovoru s maloletou. Mentálne postihnutie maloletej v danom prípade sa totiž prejavuje v zásade nižším intelektom. Pri zachovaní plných komunikačných schopností dieťaťa, tak ako je tomu u maloletej X., nemá vplyv na hodnotenie hodnovernosti jej prezentovaného emočného prežívania, keď v tejto súvislosti súd poznamenáva, že vyjadrenia maloletej X. (ktorá sa v priebehu konania líšili v závislosti od prostredia, v ktorom sa maloletá v danom čase nachádzala vzhľadom na vo viacerých správach konštatovanú ľahkú ovplyvniteľnosť maloletej, danú pravdepodobne aj jej mentálnou výbavou) súd ako jeden z dôkazov hodnotil vždy vo vzájomných súvislostiach s ostatnými dôkaznými prostriedkami produkovanými v konaní. Vychádzajúc z najlepšieho záujmu maloletej, ktorý je základným hodnotiacim kritériom pri všetkých rozhodnutiach súdu, ktoré sa týkajú dieťaťa, zohľadňujúc garantované práva každého dieťaťa citované vyššie potom súd vzhľadom na predmet konania primárne hodnotil, či sú v danom prípade splnené zákonné podmienky na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, pričom pre rozhodnutie súdu bol v súlade s ust. § 217 CSP rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia.

60. Čo sa týka výhrad k psychickému stavu a všeobecne duševnému zdraviu matky, tieto súd nepovažoval za prekážku, ktorá by matke neumožňovala zabezpečiť primeranú starostlivosť o maloleté dieťa. Podľa tvrdenia matky návštevy u psychiatrov zriadila jej matka, čo vyplýva aj z jednotlivých správ. Napriek tomu navrhovateľka spoločne s manželom mali výhrady voči tomu, že sa matka o maloletú v čase jej psychických problémov súvisiacich s okolnosťami rozpadu jej manželstva nestarala dostatočne, z čoho vyplýva, že sami nepochybovali o jej spôsobilosti zabezpečovať výchovu a starostlivosť o dieťa. Depresia matky bola evidentne reaktívna, daná ťaživou osobnou situáciou matky po rozpade partnerského vzťahu v dôsledku v lekárskej správe P. F. výslovne konštatovaného ťažkého existenčného stresu v anamnéze. Rovnako výbuchy zlosti matky popisované navrhovateľkou, resp. jej synom a bývalým manželom, ktoré možno označiť za nie bežné prejavy matky vzhľadom na ich v zásade ojedinelý a reaktívny výskyt, boli vzhľadom na opisované situácie, v kontexte s ktorými k nim došlo, nepochybne ovplyvnené vtedajším preukázaným depresívnym psychickým prežívaním matky.

61. Vo vzťahu k ľahkej mozgovej disfunkcii diagnostikovanej v detstve matke maloletej na základe prejavov mimoriadne podobných prejavom maloletej X., u ktorej sa podľa predložených skorších lekárskejších správ suspektne takisto jednalo o Y. čo pojmomologicky zodpovedá práve v minulosti v lekárskej praxi bežne používanému uvedenému označeniu ľahkej mozgovej disfunkcie, je potrebné zdôrazniť, že individuálna mentálne predispozícia žiadneho ľudského jedinca de jure nezvýhodňuje ani nediskvalifikuje z hľadiska realizácie jeho rodičovských práv a povinností. Naopak dá sa povedať, že výchovné schopnosti a zručnosti sú častejšie skôr než od inteligencie racionálnej závislé od úrovne emocionálnej inteligencie jedinca - t.z. od schopnosti identifikovať, hodnotiť a kontrolovať svoje vlastné emócie ako aj rozpoznať potreby, prania a uhol pohľadu iných, v kontexte výchovy predovšetkým maloletého dieťaťa. Každé dieťa potrebuje pre svoju pohodu a prežívanie šťastia, na ktoré má právo láskavé a vľúdne prostredie, bez zbytočného neúmerného stresu a tlaku a má právo na lásku svojich rodičov. Súd má za to, že z hľadiska zdravého psychického vývoja dieťaťa sú uvedené kritériá omnoho podstatnejšie, než orientácia na výkon a intelektuálne stimuly s cieľom rozvinutia maximálneho mentálneho potenciálu dieťaťa aj za cenu zníženia jeho psychickej pohody. Navyše podľa školského prospechu, racionálnej inteligencie (IQ) alebo podľa výsledkov psychologických testov nie je možné jednoznačne spofahlivo predpovedať úspech a uplatnenie sa v živote.

62. Práve v tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať na paralelu výchovného prostredia matky maloletej s výchovným prostredím, ktoré sa podaným návrhom snažila zabezpečiť navrhovateľka aj pre maloletú X.. Výchova, ktorá má byť maloletej dopriata podľa predstáv navrhovateľky je totiž výchova, akú podstúpila sama matka maloletej zjavne s obdobnými osobnými predispozíciami ako má v súčasnosti jej dcéra. Aj vzhľadom na zásadné výhrady navrhovateľky k prejavom a spôsobu života matky napriek takejto výchove je teda sporné, či viedla k zamýšľanému a želanému výsledku navrhovateľkou a jej sestrou, ktorá zohrala rozhodujúcu úlohu aj vo výchove matky maloletej, keď nepochybne by všeobecným cieľom výchovy malo byť šťastné a spokojné dieťa, ktoré sa vyvinie vo vyrovnaného dospelého jedinca, schopného bez zásadnejších problémov odolávať životným výzvam a prekážkam.

63. Hoci je nespochybniteľné, že konanie matky v čase po rozpade jej manželstva, kedy uprednostnila pracovné povinnosti a využívajúc pomoc príbuzných maloletú z vlastnej vôle ponechávala po prevažnú dobu v starostlivosti starej matky, resp. jej sestry rozhodne nemožno označiť ako zodpovedné rodičovské konanie, majúce na zreteli v prvom rade záujem maloletého dieťaťa, vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že sa následne svojich povinností zhostila s plnou vážnosťou a zodpovednosťou, aj keď potenciálne pod tlakom prebiehajúceho súdneho konania a priebežnej kontroly zo strany súdu. Na strany matky nebolo zistené zneužívanie jej rodičovských práv. Naopak v priebehu konania došlo k želateľnému stavu, k naplneniu ktorého je štát viazaný aj s poukazom na jeho pozitívny záväzok rozobrať v odseku 49 tohto rozsudku, nakoľko došlo k obnoveniu plnohodnotného vzťahu dieťaťa a matky a naplneniu práva dieťaťa na starostlivosť matky ako jedného z rodičov, ktorý je aktuálne dieťaťu k dispozícii z hľadiska fyzickej dostupnosti, vzhľadom na dlhodobý pobyt otca v zahraničí.

64. Právo otca na pravidelný a rovnocenný kontakt s maloletou nebolo možné vzhľadom na predmet tohto konania vymedzený návrhom starej matky riešiť v jeho rámci, avšak súd vzhľadom na otcom vznášané námietky v tomto smere začal z úradnej povinnosti samostatné konanie, v ktorom sa bude výhradami otca a uvedenou súčasťou práv maloletej vo vzťahu k starostlivosti jej rodičov zaoberať v rámci rozhodovania o aktuálne najvhodnejšej forme garantovaného a vykonateľného kontaktu otca s maloletou, ku ktorému môžu mať relevanciu.

65. S poukazom na vyššie uvedené sa teda súd pri vyhodnocovaní vykonaného dokazovania zameral výlučne na preukázanie skutočností, či sú splnené zákonné podmienky na náhradnú osobnú starostlivosť, z hľadiska ktorého rozhodovania neboli podstatné príjmy účastníkov konania, resp. rodičov (ktoré by mali relevanciu pri vyhovení návrhu a stanovení ich vyživovacej povinnosti) a ani príjmy partnera matky a ich neuhradené záväzky, ktoré skutočnosti súd nepovažoval za relevantné z hľadiska preskúmania schopnosti a podmienok na zabezpečenia riadneho osobného výkonu rodičovských práv a povinností matky, ktoré boli navrhovateľkou spochybnené.

66. Takisto je irelevantné, či matka v čase jej výpovede a výpovede jej druha s ním udržiavala partnerský vzťah 3 dovŕšené roky, resp. tretím rokom, keď je naopak podstatné, že ich vzťah možno vyhodnotiť ako relatívne stabilný a perspektívny už vzhľadom na jeho pretrvanie počas celého súdneho konania, t.j. po dobu viac než 2 rokov a ich kontinuálne usporiadané spolužitie, t.z. momentálne sa z hľadiska

partnerského života matka nenachádza v ťaživej situácii, je teda v živote dostatočne stabilizovaná, schopná poskytnúť zázemie aj svojmu dieťaťu, keď vychádzajúcu z ňou predloženého aktuálneho lekárskeho potvrdenia je aj zo psychiatrického hľadiska schopná vychovávať dieťa, keďže nevykazuje známky duševnej poruchy či porucha správania, či prejavy agresivity, ktoré by tomu bránili.

67. Súd však pri rozhodovaní bral do úvahy, že nemožno vylúčiť riziko opätovného zlyhania matky v prípade ďalšieho upadnutia do krízovej životnej situácie, ktoré riziko prinášané životom všeobecne však nemôže byť dôvodom na vylúčenie matky zo života dieťaťa v čase, kedy je osobnú starostlivosť o maloletú schopná riadne zabezpečiť. Na elimináciu práve tohto rizika v najlepšom záujme maloletej bude slúžiť z úradnej povinnosti nariadený dohľad nad výchovou maloletej, keď kolízny opatrovník, ktorému výkon dohľadu vyplýva z osobitných predpisov, je okrem kontroly kontinuálneho zabezpečovania riadnej starostlivosti o maloletú schopný matke poskytnúť v prípade núdze aj adekvátne sociálnoprávne, resp. iné potrebné odborné poradenstvo. Obdobne je nariadeným dohľadom ošetrované v rámci možností súdu aj riziko sociálneho zlyhania druhu matky vzhľadom na absenciu jeho predchádzajúcej bezúhonnosti s poukazom na jeho odpis z registra trestov, čo by hypoteticky mohlo mať nepriaznivý dopad na sociálnu situáciu maloletej, avšak takáto skutočnosť sama o sebe nemá vplyv na rozhodnutie o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky, keď za výchovu dieťaťa a jeho morálne a etické vedenie zodpovedá primárne jeho rodič. Napokon súd dodáva, že na partnera matky sa v súčasnosti vzhľadom na jeho osvedčenie sa a zahľadenie odsúdení hľadí, akoby odsúdený nebol, pričom ukladané tresty majú slúžiť práve k spoločenskej náprave potrestanej osoby. Okrem uvedeného súd podotýka, že ostatnými výsledkami vykonaného dokazovania nebolo preukázané, že by druh matky aktuálne predstavoval v živote dieťaťa negatívny prvok, resp. akúkoľvek hrozbu, čo by odôvodňovalo vyňatie dieťaťa z výchovného prostredia matky, keď naopak tak, ako už bolo konštatované v uznesení, ktorým tunajší súd zrušil predbežné opatrenie Okresného súdu Dunajská Streda, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti starej matky je možné konštatovať skôr jeho pozitívny vplyv na osobu matky v smere plnenia jej rodičovských práv a povinností, keďže sám na matku maloletej po začatí ich spolužitia pôsobil fakticky obdobne ako to deklarovali ostatní jej príbuzní, ktorí tvrdili, ako matku nabádali k riadnemu plneniu si jej rodičovských povinností v čase pred začatím konania, a to dokonca zjavne efektívne. Je pritom evidentné, že s maloletou si po umožnení bližšieho osobného spoznania vytvorili vzájomne pozitívny a blízky vzťah.

68. S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti teda súd návrh vo veci samej na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky ako nedôvodný zamietol.

69. Vzhľadom na nenaplnenie základných podmienok pre zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky súd nepovažoval za potrebné ani nariadenie požadovaného znaleckého dokazovania, keď s poukazom na nezistenie žiadnych objektívnych závad v aktuálnej starostlivosti matky o maloletú s akcentom na rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku mal za to, že takýto dôkaz by bol okrem nadbytočnosti aj v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. Rovnako súd z rovnakých dôvodov nevyhovел ani ďalším návrhom starej matky na doplnenie dokazovania a ani sa nezaoberal ňou produkovanými dôkazmi na podporu jej tvrdení o jej spôsobilosti zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloleté dieťa.

70. Záverom súd považuje za potrebné dodať, že podľa konštantnej súdnej judikatúry (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 209/2004) súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky (resp. námietky) nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Súd teda svoje rozhodnutie založil na vyššie uvedených relevantných skutočnostiach a nepovažoval za potrebné vyjadrovať sa ku všetkým početným, ale vo vzťahu k predmetnému rozhodnutiu nepodstatným pripomienkam, námietkam a tvrdeniam vznášanými v priebehu konania predovšetkým zo strany navrhovateľky.

71. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie strany, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané a to cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Bratislave do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia, písomne, trojmo alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané, datované a musí obsahovať uvedenie spisovej značky konania ktorého sa týka. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu, resp. výroku rozhodnutia smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom, resp. z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody - § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť - odvolací návrh).

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na trovy toho, kto odvolanie podal (§ 125 ods. 3 CSP).